

När Henke
målade den
här väggen
fick han inte
ont i axeln.

Var med och skapa fler odramatiska
berättelser. Läs om bra arbetsmiljöarbete
på av.se/arbetsgivare

av.se

Grafisk formgivning: Essen International

Foto: Hans Alm, Conny Wårheden, Mia Åkermark,
Anders Larsson, Sören Andersson, Hand Made Media

Förord

År 2022 har i hög grad präglats av det förändrade säkerhetspolitiska läget och vad detta kommit att ställa för krav på myndigheten. Dessutom har vi ett läge då det fortfarande råder en coronapandemi, om än i en annan fas än tidigare år.

Min bedömning är att vi, trots det nya läget, har uppfyllt målen för verksamheten och de politiska målen för arbetslivspolitik. Vi har använt de tilldelade resurserna i linje med vårt uppdrag på ett så effektivt och väl avvägt sätt som möjligt. Vårt arbete för arbetsmiljön har aldrig varit viktigare än nu. Vi arbetar för att ingen blir sjuk, skadas eller dör av sitt arbete och för att motverka att människor uteslås från arbetet. Vi strävar också efter en arbetsmiljö som bidrar till utvecklingen av såväl individer som verksamhet och där hänsyn tas till människors olika förutsättningar.

Alla ska så långt som möjligt vara inkluderade i arbetslivet, trivas på jobbet och få komma hem friska och krya efter arbetspassets slut. Därför arbetar vi enligt vår vision att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

Erna Zelmin
Generaldirektör

Vårt uppdrag och vår roll

Arbetsmiljöverket är en statlig myndighet under Arbetsmarknadsdepartementet. Vi bedriver all vår verksamhet enligt

- myndighetsförordningen (2007:515)
- arbetsmiljölagen (1977:1160)
- arbetstidslagen (1982:673)
- förordningen med instruktion för Arbetsmiljöverket (2007:913)
- vårt årliga regleringsbrev
- de särskilda uppdrag som regeringen tilldelar oss
- andra beslut av riksdag och regering som rör Arbetsmiljöverket.

Arbetsmiljöverket ansvarar för arbetsmiljö-, arbetstids- och utstationeringsfrågor. Vi ansvarar även för frågor rörande marknadskontroll och miljö. Arbetsmiljöverkets uppdrag handlar ytterst om att bidra till att skapa en säker arbetsmiljö, så att människor inte skadar sig eller blir sjuka i sitt arbete. Det gör vi huvudsakligen genom att se till att arbetsmiljölagen efterlevs och att arbetsplatserna bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete, i syfte att förebygga och därigenom minska riskerna för arbetsskador.

Vi bedriver tillsyn, tar fram föreskrifter och allmänna råd och ansvarar för införlivandet av ett antal EU-direktiv. Vidare bedriver vi informations-, kommunikations- och analysverksamhet inom arbetsmiljöområdet. Vi ska verka för goda förhållanden i arbetsmiljön och på arbetsmarknaden och främja samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare på arbetsmiljöområdet. Vi ska också arbeta för att regelverket inom vårt verksamhetsområde följs. Vi har även ett sektorsansvar för funktionshinders- och tillgänglighetsfrågor inom arbetsmiljöområdet. Vi ska inom ramen för vårt ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter. Arbetsmiljöverket medverkar även i regeringens arbetsmiljöarbete inom EU och internationellt.

År 2022 hade vi 641 anställda, varav 396 var kvinnor och 245 var män. Vår verksamhet finns på 12 orter i Sverige, från Luleå i norr till Malmö i söder, och vår myndighetsledning finns i Solna.

Redovisningen här ska ge en rättvisande bild av vår verksamhet och resultatet av den.

Innehåll

Förord	1
Vårt uppdrag och vår roll	2
Utgångspunkter och disposition	4
Resultatredovisning	
Ordning och reda på arbetsmarknaden	7
Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön.....	10
Analys – vi ökar vår kunskap	23
Regler – vi utfärdar nya och omarbetar gamla	33
Kommunikation – för en god arbetsmiljö	37
Kompetensförsörjning – ett systematiskt och strategiskt arbete	43
Åtterrapportering av uppdrag från regeringen och andra redovisningar	47
Ekonomisk översikt	50
Finansiell redovisning	
Kostnader och intäkter fördelade på verksamhetsområde	52
Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	53
Resultaträkning	54
Balansräkning	55
Anslagsredovisning	56
Redovisning och bemyndiganden.....	56
Tilläggsupplysningar och noter	58
Här finns Arbetsmiljöverket	68

Utgångspunkter och disposition

Den här årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Årsredovisningen består av två delar: resultatredovisningen och den finansiella redovisningen.

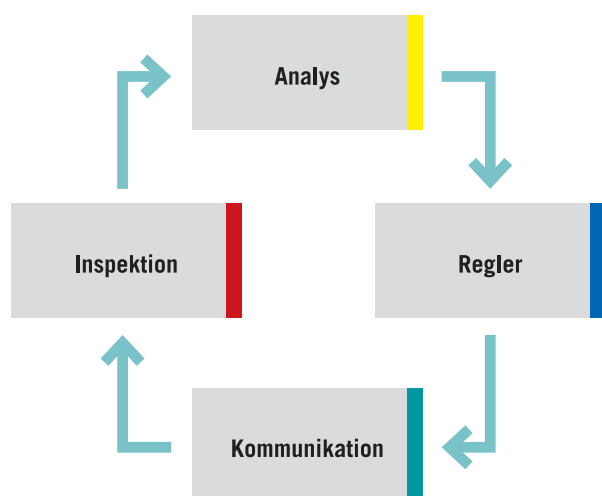
Resultatredovisningens disposition

Resultatredovisningen inleds med ett avsnitt om hur vi har arbetat för ordning och reda på arbetsmarknaden. Därefter redovisar vi resultaten från kärnverksamhetens fyra delar i tur och ordning: inspektion, analys, regler och kommunikation.

Mot slutet av resultatredovisningen finns ett avsnitt om vår kompetensförsörjning. Därefter redovisar vi vårt arbete med uppdrag från regeringen och andra redovisningar. Vi avslutar resultatredovisningen med en ekonomisk översikt.

Kärnverksamhetens delar hänger ihop i ett flöde

Även om verksamheten redovisas under separata rubriker hänger den vanligtvis ihop i ett flöde. Våra analyser ligger exempelvis till grund för de regler vi utformar. Reglerna ligger i sin tur till grund för de budskap vi kommunicerar och de inspektioner vi genomför.

Analys och bedömning av verksamhetens resultat

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheters resultatredovisningar innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling. Vi har valt att ha våra analyser och bedömningar invävda i texten och inte redovisa dem under särskilda rubriker.

Resultatindikatorer

Vi redovisar resultatindikatorer för att uppmärksamma och följa hur olika aspekter av vår verksamhet utvecklas över tid. Vi redovisar bland annat

- antal förrättningar
- antal förrättningar per arbetsmiljöinspektör
- kostnad för förrättningarna
- kontrollerade produkter inom vår marknadskontroll
- antal och andel besvarade telefonsamtal (exklusive växel) i svarstjänsten
- antal besvarade mejl- och webbfrågor samt genomsnittlig svarstid i svarstjänsten.

Vi har även bland annat ett antal resultatindikatorer för vår kommunikationsverksamhet där vi redovisar antal besök på vår webbplats, antal följare i sociala medier samt hur ofta Arbetsmiljöverket förekommit i medier.

Stort antal ärenden

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag framgår att: "För ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska antalet och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas".

Arbetsmiljöverket bedömer att det ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden i vår verksamhet är antalet förrättningar per år. Därför redovisar vi styckkostnader för dessa.

Kostnaderna består av direkta kostnader och indirekta verksamhetskostnader i form av övriga gemensamma kostnader.

Vi använder vår tidredovisning för att fördela lönekostnaderna för de olika prestationerna på respektive verksamhetsområde. På samma sätt fördelar vi även stödverksamhetens kostnader och övriga gemensamma kostnader på respektive verksamhetsområde. Kostnaderna för prestationerna redovisas det år som prestationerna utfördes. Maskinella avrundningar kan ge mindre differenser vid manuella summeringar.

Underlag och källor

Underlaget till årsredovisningen består främst av information som avdelningarna har lämnat i samband med vår interna årliga uppföljning. All verksamhetsstatistik och officiell statistik avser kalenderåret 2022, om inget annat anges. Där det är möjligt presenterar vi könsuppdeld statistik. Vissa kvantitativa uppgifter är hämtade ur våra informationssystem:

- Primula: lönehanteringssystem
- Nilex: statistik över svarstjänsten
- Trio: statistik över svarstjänsten
- Webbstatistik
- Unit4 Business World (UBW)
- Eskada: anmälningar enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen
- INES: ärendehanteringssystem
- Public: ärendehanteringssystem
- MARKO: ärendehanteringssystem för marknadskontrollärenden
- IMI: informationssystem för den inre marknaden
- Matomo: webbanalysverktyg
- Retriever: system för dataanalys.

Ordning och reda på arbetsmarknaden

Regeringen har över tid riktat allt större uppmärksamhet mot att motverka arbetslivskriminalitet och skapa ordning och reda på arbetsmarknaden. Arbetsmiljöverket bidrar till det arbetet med målet att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av sitt arbete och att företag som gör rätt inte ska konkurreras ut av företag som bryter mot lagar och regler.

I det här avsnittet beskriver vi vad vi gjort inom detta område. Vi har arbetat inom samtliga av våra kärnverksamheter (analys, regler, inspektion och kommunikation) samt i samarbete med andra myndigheter, såväl nationellt som internationellt. Vi har även samrått och samverkat med arbetsmarknadens parter.

Regeringsuppdraget om att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan¹ redovisar vi utanför årsredovisningen. Vi har dock kort sammanfattat uppdragens resultat för 2022 här.

Vi samarbetar med andra myndigheter för att motverka arbetslivskriminalitet

Vi fick i början av 2022 ett nytt regeringsuppdrag tillsammans med flera andra myndigheter: Arbetsförmedlingen, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten. Tillsammans ska myndigheterna under 2022 och 2023 samverka för att motverka arbetslivskriminalitet. Arbetsmiljöverket har, som i tidigare regeringsuppdrag, ansvaret för samordningen av uppdraget som syftar till ekonomisk och social hållbarhet och ett sunt arbetsliv.

Under 2022 har vi inom ramen för uppdraget bland annat

- genomfört drygt 2 600 myndighets-gemensamma kontroller som vi redovisar i kapitlet Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön
- genomfört kommunikationsinsatser som vi redovisar i kapitlet Kommunikation – för en god arbetsmiljö
- vidareutvecklat samråden med arbetsmarknadens parter och andra intressenter
- inrättat två av sju center mot arbetslivskriminalitet: ett i Umeå och ett i Göteborg.

Centren för arbetslivskriminalitet är etablerade i Polismyndighetens lokaler. Tillsammans har vi inlett arbetet med att fylla centren med relevant innehåll och struktur samt att vidareutveckla arbetssätt och arbetsformer.

Regeringsuppdraget har också många beröringspunkter med andra regeringsuppdrag och initiativ. Under året har vi samarbetat med Delegationen mot arbetslivskriminalitet, Försäkringskassans initiativ motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter (MUR) och regeringens satsning på myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet. Vår roll och uppgift har varit att

- vara ett stöd till Delegationen mot arbetslivskriminalitet genom att delta i ett expertnätverk
- delta i aktiviteter kopplade till satsningen mot organiserad brottslighet
- inom ramen för regeringsuppdraget att motverka arbetslivskriminalitet fördjupa samarbetet med de regionala underrättelsecentren vid främst polisregionerna nord och väst
- delta i två arbetsgrupper i MUR
- delta i Stora branschgruppen, som leds av Skatteverket.

¹ A2022/00333

Stora branschgruppen arbetar för ökad konkurrensneutralitet mellan företag i Sverige och består av representanter från arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer, bransch- och intresseorganisationer samt myndigheter.

Vi samarbetar internationellt för sund konkurrens

Genom ett EU-beslut inrättades i mars 2016 ett europeiskt forum för att förbättra medlemsstaternas samarbete för att bekämpa odeclarerat arbete. Forumet ingår i den europeiska arbetsmyndigheten (ELA) som en permanent arbetsgrupp, där Arbetsmiljöverket representerar Sverige. Under 2022 har det europeiska forumet bland annat genomfört plenarmöten, haft dialoger, arrangerat webinarium och färdigställt två rapporter. Sverige har deltagit aktivt och såväl tillfört som hämtat hem värdefull kunskap, information och praktiska exempel.

Inom ELA finns ytterligare två arbetsgrupper: en med fokus på inspektion och en med fokus på information och kommunikation. Arbetsmiljöverket företräder Sverige i båda arbetsgrupperna sedan hösten 2022.

Under 2022 har vi också fortsatt arbetet med att stärka det nordisk-baltiska samarbetet, som inleddes med ett projekt 2019–2021. Arbetet syftar till att motverka odeclarerat arbete och att stärka ländernas förmåga och vilja att samarbeta över gränserna.

Utstationerade arbetstagare

Arbetsmiljöverket är Sveriges förbindelsekontor för utstationeringsfrågor. Med utstationering till Sverige menas att en arbetsgivare i ett annat land skickar en arbetstagare till Sverige för att utföra en tjänst under en begränsad tid. I vårt uppdrag ingår att tillhandahålla information om de arbetsvillkor och anställningsvillkor som gäller vid utstationering i Sverige. Det gör vi på vår webbplats, av.se, där vi också har kontaktuppgifter till arbetsmarknadens parter samt de kollektivavtal för utstationerade som arbetstagarorganisationerna skickar till oss. Vi

förvaltar också ett register där arbetsgivarna ska anmäla sina utstationerade arbetstagare. Registret är tillgängligt för alla via vår webbplats. På webbplatsen publicerar vi också statistik från registret.

Arbetsmiljöverket är också behörig myndighet för utstationeringsfrågor och kan därför begära bistånd av en annan behörig myndighet inom Europeiska samarbetsområdet (EES). Vi ska på motsvarande sätt lämna bistånd till andra behöriga myndigheter inom EES. Det innebär att vi bland annat lämnar information, gör registerkontroller, inspektioner och utredningar när det gäller utstationering. De behöriga myndigheterna kommunicerar med varandra genom EU-kommissionens digitala informationssystem för den inre marknaden (IMI).

Tabell 1. Antal skickade och mottagna förfrågningar genom IMI 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Mottagna förfrågningar	18	2	27	9	39
Skickade förfrågningar	12	11	11	22	28

Källa: IMI

Under 2022 tog vi emot 12 förfrågningar och skickade själva ut 18 förfrågningar. Antalet förfrågningar som Arbetsmiljöverket skickar till andra länder ökade jämfört med 2021.

De förfrågningar som vi skickar ut handlar oftast om att vi begär kompletterande information om företag i utstationeringsärenden. De förfrågningar som vi får från andra länder varierar i karaktär men en stor del handlar om företag från Sverige som utstationerar arbetstagare till andra länder där man vill veta om företagen är lagligen etablerade i Sverige eller inte.

Vi skickade också tre varningar till andra EU-länder genom IMI. Varningarna innehåller information om företag som inte följer de lagar och regler som gäller vid utstationering. Inga varningar kom till oss. Vi tog emot en begäran om inspektion.

Vi genomför vår del av mobilitetspaketet

Under året har vi tillsammans med Transportstyrelsen, Polismyndigheten och Tullverket genomfört delar av det så kallade mobilitetspaketet, ett direktiv som rör yrkesförare som är utstationerade i Sverige. Vi har bland annat genomfört utbildningar om utstationering för tillsynsmyndigheterna.

Europeiskt samarbete om utstationerade arbetstagare

Det europeiska samarbetet om utstationering är viktigt för en gemensam och väl fungerande arbetsmarknad. Ansvar för arbetet låg tidigare på EU-kommissionen, men ansvaret har flyttats successivt till den Europeiska arbetsmyndigheten (ELA) som etablerades 2019.

Vi har under året deltagit i möten med ELA. Mötena har främst handlat om informations-systemet för den inre marknaden (IMI). Utöver detta har vi bistått Regeringskansliet i frågor om EU-kommissionens initiativ att etablera ett EU-gemensamt system för anmälan av utstationering.

Statsbidrag till arbetsmarknadens parter

Arbetsmiljöverket har under året prövat ansökningar och betalat ut statsbidrag enligt förordning (2018:1404) om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet.

Tre ansökningar kom in och prövades, och vi betalade ut bidrag till två av de sökande organisationerna. Totalt betalade vi ut drygt 1,2 miljoner kronor av de 4,5 miljoner kronor som regeringen hade avsatt för ändamålet. Vi bedömer att intresset från arbetsmarknadens parter att få ta del av statsbidraget var lågt 2022, precis som under tidigare år. Detta trots våra egna och myndighetsgemensamma insatser för att motivera parterna till ett ökat engagemang. Vår bedömning är dock att de bidrag som utbetalats har kommit till nytta. Exempelvis har Byggföretagen och Byggnads med stöd av statsbidraget kunnat fortsätta sin omfattande satsning för att tillsammans arbeta för sund konkurrens på byggarbetsplatserna i Sverige.

Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön

Vi kontrollerar att arbetsgivare och andra skyddsansvariga lever upp till arbetsmiljörablerna och kontinuerligt förbättrar arbetsmiljön för kvinnor och män, flickor och pojkar. Vi ansvarar också för marknadskontroll av vissa produkter som finns på den svenska marknaden.

Vi genomför både planerad och händelsestörd tillsyn. Den planerade tillsynen gör vi med utgångspunkt i arbetsmiljörisker och risk för att aktörer medvetet bryter mot regelverket. Den händelsestyrda tillsynen gör vi med anledning av

- dödsolyckor
- olyckor med allvarlig personskada och allvarliga tillbud
- skyddsombuds begäran att vi ska ingripa
- arbetsgivares begäran om att vi ska ingripa efter att skyddsombud stoppat arbete
- inkomna tips om missförhållanden och arbetstagares anmälningar
- regionala arbetsmiljörisker som bara förekommer i en viss region.

Coronapandemin påverkade inspektionsverksamheten under 2022

Före pandemin genomförde vi våra inspektioner fysiskt på plats ute på arbetsplatserna. Under pandemin fick vi tänka om och inspektera på distans allt eftersom smittläget och Folkhälso-myndighetens rekommendationer förändrades. Under första kvartalet 2022 genomfördes fortfarande en stor del av inspektionerna på distans. Under resten av året har vi successivt återgått till fysiska inspektioner.

Olika typer av förrättningar

Med samlingsnamnet förrättning menar vi främst de olika typer av besök (fysiska eller på distans) som en arbetsmiljöinspektör gör i tillsynen av en arbetsplats. De allra flesta förrättningar är inspektioner (99 procent).

Undantagsvis kan förrättningar också vara till exempel information eller samverkan. Samverkan är bland annat när vi tillsammans med andra myndigheter förbereder oss inför myndighetsgemensamma kontroller. Ett exempel på förrättning i form av information är informationsmöten som vi har haft med den högsta politiska ledningen i kommuner och regioner.

Av det totala antalet förrättningar under 2022 var 52 procent planerad tillsyn (59 procent år 2021). De händelsestyrda förrättningarna utgjorde 48 procent (41 procent år 2021).

Vi genomför planerad tillsyn

Vi planerar och prioriterar vår tillsyn baserat på styrning från regeringen, vår instruktion, regeringens arbetsmiljöstrategi, vårt årliga regleringsbrev och andra uppdrag vi får av regeringen. Initiativ från den europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha) påverkar också vår planering. Enligt vår instruktion ska vi planera tillsynen främst med utgångspunkt i analyser av arbetsmiljörisker och risk för att aktörer medvetet bryter mot regelverket – ett riskbaserat urval. Med regeringens styrning som ramverk gör vi sedan vår analys, främst utifrån

- den officiella statistik för arbetsskador och arbetsmiljö som Arbetsmiljöverket ansvarar för
- de tips och arbetstagares anmälningar som kommit in till Arbetsmiljöverket
- de risker som vi har identifierat och krav som vi har ställt i samband med genomförda inspektioner
- den omvärldsanalys som vi gör inom myndigheten.

Först använder vi dessa informationskällor för att fastställa vilka arbetsmiljörisker som är vanligast. Därefter undersöker vi var de riskerna finns och utifrån det bestämmer vi vilka verksamheter vi ska inspektera. Vi tar även med i vår analys och prioritering vilka nationella tillsynsaktiviteter som redan pågår och vilka vi har avslutat. Utifrån det underlaget beslutar vi vilka nationella tillsynsaktiviteter vi ska genomföra.

Omställning av den planerade tillsynen under pandemin

Majoriteten av den planerade tillsynen 2022 genomfördes fysiskt, i motsats till 2021. Det förklaras av att pandemirestriktionerna hävdades under våren 2022. Inom den planerade tillsynen genomförde vi fler inspektioner 2022 jämfört med 2021. Flera nationella tillsynsaktiviteter som skulle ha avslutats 2021 fortsatte under 2022 på grund av att pandemin påverkade möjligheten att genomföra och slutföra dem.

Tabell 2. Antal förrättningar inom den planerade tillsynen 2020–2022, uppdelat på fysiska förrättningar respektive förrättningar på distans*.

Typ av förrättning	2022	2021	2020
Fysisk	7 733	3 100	4 841
Distans	4 812	7 418	4 400
Totalt	12 545	10 518	9 241

Källa: Ines

* Eftersom vi inte har gjort förrättningar på distans före 2020 kan vi inte jämföra med tidigare år.

Inför 2022 planerade vi att genomföra cirka 14 500 förrättningar inom den planerade tillsynen, och vi genomförde 12 545. Det innebär att vi genomförde cirka 87 procent av de planerade förrättningarna under året. Det utfallet bedömer vi som gott med tanke på förutsättningarna som det intensiva smittutbrottet i början av 2022 förde med sig.

Vi genomför tillsyn för att motverka arbetslivskriminalitet

Arbetsmiljöverket genomför kontroller tillsammans med sju andra myndigheter inom ramen för det regeringsuppdrag som vi beskriver i kapitlet Ordning och reda på arbetsmarknaden.

De arbetsgivare som vi kontrollerar finns framför allt inom de riskmiljöer som myndigheterna gemensamt har identifierat. För att vi ska genomföra en myndighetsgemensam kontroll ska det finnas en allvarlig risk och misstanke om pågående brottslighet eller regelöverträdelser som direkt eller indirekt rör arbetstagarna. Ett annat kriterium är att kontrollerna ska ge ett väsentligt mervärde för en eller flera av de samverkande myndigheterna. Därutöver pågår ett utvecklingsarbete, där myndighetsgemensamma kontroller utförs över regiongränserna.

Tabell 3. Antal myndighetsgemensamma kontroller och antal förelägganden, förbud och sanktionsavgifter 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Antal kontroller	2 651	2 007	1 274	1 833	1 127
Antal förelägganden och förbud	345	259	140	245	145
Antal sanktionsavgifter	394	374	115	208	134

Källa: Ines, Public

I början av 2022 påverkades tillsynen av arbetslivskriminalitet fortsatt något av coronapandemin, ungefär som året innan. Flyktingvågen från Ukraina medförde en del inställda kontroller, eftersom framför allt Polisen behövde flytta om resurser till gränskontroller. Under året genomförde vi drygt 2 600 kontroller, vilket är en ökning med 32 procent jämfört med 2021.

Myndigheterna genomförde tillsammans två nationella kontrollinsatser, som planerades på regional nivå. De riskmiljöer som huvudsakligen kontrollerades var restauranger, bilvård, bygg, transport och skönhetsvård. Myndigheterna genomförde även två så kallade kontrollveckor tillsammans med Europol. Kontrollveckor är internationella punktinsatser som har till syfte att upptäcka och identifiera människoexploatering. Den ena av kontrollveckorna 2022 hade fokus på arbetsmiljöskriminalitet kopplat till flyktingvågen från Ukraina och den andra på så kallade gröna näringar.

Utöver de myndighetsgemensamma kontrollerna som vi genomförde inom ramen för regeringsuppdraget deltog Arbetsmiljöverket under 2022 i andra gemensamma kontroller efter förfrågan från andra myndigheter. Vi deltog i drygt 180 sådana myndighetsgemensamma kontroller utanför regeringsuppdraget.

Avslutade nationella tillsynsprojekt 2022 samt årets EU-kampanj

Vi genomför våra planerade tillsynsaktiviteter i nationella tillsynsprojekt. Tidigare år har vi redovisat enskilda tillsynsaktiviteter. Eftersom vi under 2022 har avslutat tre av våra fleråriga tillsynsprojekt väljer vi i år att redovisa dem i sin helhet.

Nollvision

Under 2018–2022 genomförde vi det nationella tillsynsprojektet Nollvision. Inspektionerna var inriktade mot verkstad, tillverkningsindustri, reparationsarbeten, magasinering samt bygg- och anläggning. Syftet med tillsynen var

att kontrollera att arbetsgivare förebygger olycksfall, tillbud och ohälsa genom att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Under projektiden genomförde vi tillsyn av

- handhållna maskiner (2018–2019)
- säkra stopp (2018–2019)
- trycksatta anordningar (2018–2019)
- mobila maskiner (2020–2022)
- bygg och anläggning (2020–2022)
- maskinsäkerhet (2020–2022).

Vi besökte drygt 4 900 arbetsställen och genomförde drygt 7 700 förrättningar. Vi ställde krav på 80 procent av de inspekterade arbetsgivarna att åtgärda arbetsmiljöbrister. Vid våra inspektioner fann vi att få arbetsgivare följde våra regler om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär att det fanns brister i rutinerna för undersökningar, riskbedömningar, åtgärder och kontroller av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi såg också brister i att systematiskt identifiera, undersöka och bedöma risker, till exempel vid val och användning av arbetsutrustning.

I de flesta fall åtgärdade arbetsgivarna snabbt bristerna och vi ser därmed ett konkret resultat av tillsynen för de arbetsgivare vi inspekterade. Vi beslutade om över 60 omedelbara förbud när vi uppmärksammade arbete med omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv. Vi utfärdade också över 330 sanktionsavgifter. De vanligaste bristerna som ledde till sanktion handlade om att trycksatta anordningar inte var kontrollerade.

Tabell 4. Antal förrättningar:
Nollvision 2018–2022.

Antal arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som fick krav
4 934	7 737	80 %

Källa: Ines

E-handel

Vi inspekterade mellan 2019 och 2022 e-handlare, transportföretag, paketterminaler och utlämningsställen i den så kallade e-handelskedjan. Bakgrunden till tillsynen var signaler om arbetsmiljörisker som kom från Arbetsmiljöverkets inspektörer och arbetsmarknadens parter. Även i arbetsskadestatistiken fanns indikatorer på risker i form av hög andel arbetsskador och olyckor hos chaufförer, lagerassistenter och truckförare. Syftet med inspektionerna var att bidra till förbättrade arbetsmiljöförhållanden för arbetstagare som arbetar med hantering av paket inom e-handeln.

Under insatsen genomförde vi drygt 1 300 förrättningar. Vi ställde krav på 78 procent av arbetsgivarna att åtgärda arbetsmiljöbrister.

Inspektionerna visade att

- det förekom brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet och i kunskaperna om belastningsergonomi
- organisatorisk och social arbetsmiljö inte undersöks i tillräcklig omfattning
- det fanns många olika typer av brister vid truckanvändning.

Arbetsgivarna åtgärdade i hög grad bristerna som identifierades vid inspektionerna. Vår bedömning är därför att inspektionerna bidrog till att minska arbetsmiljöriskerna för arbetstagare som arbetar inom e-handelskedjan. Vi bedömer också att inspektionerna ökade kunskaperna om det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktuella arbetsmiljörisker hos de arbetsgivare som vi inspekterade. Ökade kunskaper om systematiskt arbetsmiljöarbete och arbetsmiljörisker ger förutsättningar för ett mer effektivt arbetsmiljöarbete på sikt.

Tabell 5. Antal förrättningar:
E-handel 2019–2022.

Antal arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som fick krav
664	1 317	78 %

Källa: Ines

Organisatorisk och social arbetsmiljö

Under perioden 2018–2022 genomförde vi det nationella tillsynsprojektet Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Inspektionerna i projektet var inriktade mot kommunala verksamheter, statliga myndigheter, privata vårdgivare, säkerhetsföretag och privata kontorsföretag. Syftet var att kontrollera att arbetsgivare arbetar systematiskt utifrån Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2015:4) om organisatorisk och social arbetsmiljö samt föreskrifterna (AFS 1993:2) om våld och hot i arbetsmiljön. Vi kontrollerade även att arbetsgivarna följde reglerna i arbetstidslagen.

Under projektiden genomförde vi tillsyn av

- SAM-OSA (2019–2022)
- hot och våld (2018–2022)
- kränkande särbehandling (2019–2022)
- arbetstidslagen (2018–2020).

Vi besökte drygt 2 800 arbetsställen och genomförde nära 4 500 förrättningar. Vi ställde krav på att åtgärda arbetsmiljöbrister till 67 procent av arbetsgivarna. Exempel på brister vi fann var

- brister i rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet kopplat till OSA
- brister i rutiner för att undersöka och riskbedöma våld och hot
- att man inte hade undersökt och riskbedömt vilka situationer som kan medföra risker för kränkande särbehandling
- att regler för veckovila inte följdes.

Vår tillsyn har lett till förbättrade arbetsmiljöförhållanden för många arbetstagare i och med att arbetsgivarna har åtgärdat de brister vi funnit i våra inspektioner. De brister vi fann vid våra inspektioner visar samtidigt generellt på behovet av förbättrade kunskaper hos arbetsgivarna inom de inspekterade områdena.

Tabell 6. Antal förrättningar:
Organisatorisk och social arbetsmiljö 2018–2022.

Antal arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som fick krav
2 803	4 463	67 %

Källa: Ines

Friska arbetsplatser belastar rätt, EU-kampanj 2022

EU:s arbetsmiljöbyrå (EU-Osha) samordnar årligen en arbetsmiljökampanj där fler än 30 länder deltar. Temat för kampanjen under 2020–2022 var Friska arbetsplatser belastar rätt. Belastningsbesvär på grund av tungt arbete, repetitiva arbetsrörelser och påfrestande arbetsställningar är en vanlig orsak till arbetsrelaterad ohälsa och sjukfrånvaro, och hos både kvinnor och män dominerar belastningsskador bland arbetssjukdomarna. EU-kampanjen syftade till att förebygga belastningsbesvär och skador genom att tillsynsmyndigheterna i EU-länderna skulle inspektera arbetsmiljön och sprida information och lärande exempel.

Under 2022 var fokus för kampanjen arbete med människor och säkra personförflyttningar. Arbetsmiljöverket inspekterade cirka 1 400 arbetsställen i olika branscher, på plats. De vanligaste bristerna vi såg var att arbetsgivarna inte tillräckligt undersökte och bedömde risker för belastningsskador vid arbete med personförflyttningar och att det saknades rutiner för att undersöka och bedöma riskerna med personförflyttningar.

Tabell 7. Antal förrättningar:
EU-kampanjen Friska arbetsplatser belastar rätt 2022.

Antal arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som fick krav
1 416	1 635	32 %

Källa: Ines

Förutom att ställa krav kunde vi uppnå den del av kampanjens syfte som var att förebygga belastningsbesvär genom att öka kunskaperna hos de arbetsgivare vi inspekterade. Det gjorde vi genom att ställa frågor om arbetsgivarens systematiska arbetsmiljöarbete med risker för belastningsskador, informera om arbetsmiljöarbete och dela med oss av verktyg och lärande exempel.

Vi har även genomfört kommunikationsinsatser som vi redovisar i kapitlet Kommunikation – för en god arbetsmiljö

Vi genomför händelsestyrd tillsyn

Under 2022 har pandemins effekter på den händelsestyrda tillsynen avtagit, vilket innebar att vi under 2022, precis som i den planerade tillsynen, gjorde fler fysiska förrättningar än 2021. Under 2022 ökade antalet förrättningar inom händelsestyrd tillsyn med 55 procent jämfört med 2021.

Tabell 8. Antal förrättningar inom den händelsestyrda tillsynen 2020–2022 uppdelat på fysiska förrättningar respektive förrättningar på distans*.

Typ av förrättning	2022	2021	2020
Fysisk	8 556	3 698	6 791
Distans	2 880	3 661	1 698
Totalt	11 436	7 359	8 489

Källa: Ines

* Eftersom vi tidigare inte har gjort förrättningar på distans kan vi inte jämföra med tidigare år.

Skyddsombud begärde vårt ingripande

Om ett skyddsombud påpekar arbetsmiljörisker på en arbetsplats men inte är nöjd med arbetsgivarens svar eller åtgärder, kan skyddsombudet vända sig till Arbetsmiljöverket och begära att vi ingriper. Det kallas att göra en framställan enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen.

Tabell 9. Antal ärenden, framställan enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen, och antal förrättningar².

Antal arbetsställen	2022	2021	2020	2019	2018
Antal ärenden	485	606	661	640	464
Antal förrättningar	322	367	509	382	352

Källa: Ines, Public

Tabell 10. Antal ärenden, framställan från skyddsombud enligt 6 kap 6 a § arbetsmiljölagen per branschgrupp 2018–2022.

År	2022	varav corona 2022	2021	varav corona 2021	2020	varav corona 2020	2019	2018
Vård och omsorg, sociala tjänster	165	0	145	9	179	52	203	133
Transport och magasinering	38	2	80	37	128	90	54	46
Utbildning	56	0	77	22	63	2	78	53
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	57	1	57	5	58	16	75	54
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	37	0	93	6	49	12	38	36
Tillverkning	20	2	13	1	30	2	46	35
Övrigt	112	1	141	23	154	47	146	107
Totalt	485	6	606	103	661	221	640	464

Källa: Public

Under 2022 kom det in 485 ärenden gällande framställan från skyddsombud enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen med störst antal inom vård, omsorg, sociala tjänster. Antal ärenden kopplat till pandemin 2022 var färre än 2021, en del av detta berodde sannolikt på minskad smittspridning och ändrade rekommendationer i samhället. Minskningen syntes främst inom följande verksamheter:

- Transport och magasinering
- Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar.

² Vi redovisar antal ärenden för år 2022, 2020 och 2021. I årsredovisningarna för 2018 och 2019 redovisade vi inkomna handlingar. Eftersom de inkomna handlingarna ibland kan innehålla dubletter har vi sedan årsredovisningen för 2020 valt att i stället redovisa ärenden och kommer att fortsätta att göra det kommande år.

Arbetsgivare begärde vårt ingripande efter skyddsombudsstopp

Om det finns en omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv eller hälsa, har skyddsombud rätt att avbryta arbetet enligt 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen. Om arbetsgivaren inte instämmer i bedömningen kan hen ta kontakt med Arbetsmiljöverket, så beslutar vi om huruvida arbetet ska fortsätta att vara avbrutet eller inte.

Tabell 11. Antal ärenden med begäran enligt 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen³ 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Antal ärenden	103	103	171	83	67
Antal förrättningar	47	62	110	42	38

Källa: Ines, Public

Tabell 12. Antal ärenden med begäran om ingripande efter ett skyddsombudsstopp enligt 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen per branschgrupp 2018–2022.

År	2022	varav corona 2022	2021	varav corona 2021	2020	varav corona 2020	2019	2018
Vård och omsorg, sociala tjänster	44	0	32	6	69	49	16	16
Transport och magasinering	13	3	22	10	35	22	16	13
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	9	0	7	1	17	13	4	2
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1	0	1	0	8	5	3	3
Utbildning	14	1	13	7	8	5	0	6
Övrigt	22	0	28	6	34	9	44	27
Totalt	103	4	103	30	171	103	83	67

Källa: Public

Vi hade lika många ärenden där arbetsgivare begärde vårt ingripande efter skyddsombudsstopp 2022 som 2021. Alla sådana ärenden leder inte till förrättning eftersom arbetsgivare och skyddsombud genom dialog kan komma överens innan vi genomför en inspektion. I de fallen avslutas ärendet utan att Arbetsmiljöverket tar beslut.

Under 2022 inkom flest ärenden från vård och omsorg följt av utbildning och transport. Ärendena inom transportbranschen avsåg främst kollektivtrafik. Ärendena 2022 gällde andra problem i arbetsmiljön än 2021 då många av ärendena var relaterade till pandemin.

Anmällda dödsfall, olyckor med allvarlig personskada eller allvarliga tillbud som har inträffat i samband med arbetets utförande

Arbetsgivare ska enligt arbetsmiljölagen anmäla till Arbetsmiljöverket alla dödsolyckor, olyckor med allvarliga personskador och allvarliga tillbud som inneburit fara för liv och hälsa. Kraven finns i 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen.

³ Från och med årsredovisningen för 2020 redovisar vi antal ärenden. I årsredovisningarna för 2018 och 2019 redovisade vi i stället inkomna handlingar. Här har vi därför ändrat siffrorna för 2018 och 2019 för att de också ska visa antalet ärenden.

Tabell 13. Antal anmälningar enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen och antal förrättningar 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Antal anmälningar	50 756	64 306	23 878*	19 655	19 540
Varav relaterade till corona**	24 197	38 301	5 221	-	-
Antal förrättningar	2 442	1 863	2 079	3 185	3 042
Ärenden som handlagts med ett tillsynsmeddelande	3 348	6 432	4 610	2 804	2 824

Källa: Ines, Public och Eskada

* Vi har justerat denna siffra till 23 878. I årsredovisningarna för 2020 och 2021 angavs den felaktigt till 23 877.

** Utifrån textsökning på "corona", "covid" och "sars".

Under 2022 kom det in 50 756 anmälningar. Andelen anmälningar som gällde coronapandemin minskade under 2022 jämfört med 2021. Antalet anmälningar om andra olyckor med svårare personskador och allvarliga tillbud var fler än tidigare år.

Tabell 14. Antal anmälda allvarliga händelser i arbete enligt 3 kap 3 a § arbetsmiljölagen per branschgrupp 2018–2022.

År	2022	varav corona 2022	2021	varav corona 2021	2020	varav corona 2020	2019	2018
Tillverkning	3 333	1 032	4 617	2 207	1 889	9	2 043	2 157
Byggverksamhet	3 025	624	4 102	1 494	2 204	9	2 172	2 090
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	5 482	2 836	5 511	3 398	1 575	81	1 665	1 651
Transport och magasinering	3 806	672	3 949	786	3 061	37	3 256	3 110
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 677	416	1 925	686	1 062	49	1 247	1 296
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	2 868	1 412	4 335	2 848	1 569	418	1 160	1 199
Utbildning	17 878	11 765	22 215	16 359	2 503	184	2 574	2 683
Vård och omsorg, sociala tjänster	8 045	3 714	11 097	6 903	7 803	4 344	3 100	2 976
Övrigt, oklart	4 642	1 726	6 555	3 620	2 212	90	2 438	2 378
Totalt	50 756	24 197	64 306	38 301	23 878	5 221	19 655	19 540

Källa: Eskada

Flest antal anmälningar 2022 kom från branscherna utbildning, vård och omsorg samt handel.

I vår tillsyn efter en allvarlig olycka eller ett allvarligt tillbud är vårt fokus att få arbetsgivaren att förebygga att liknande händelser inträffar igen. Det kan också bli fråga om att lämna underlag till polis och åklagare för att de ska ta ställning till om det kan röra sig om arbetsmiljöbrott.

Tips och arbetstagares anmälan

Ett tips är när någon som inte är anställd på en arbetsplats uppmärksammar Arbetsmiljöverket på ett möjligt arbetsmiljöproblem på den arbetsplatsen. En arbetstagares anmälan kommer från en arbetstagare som vill tipsa om arbetsmiljöproblem på sin egen arbetsplats. Arbetstagares anmälningar är skyddade av sekretess, vilket gör att vi sällan genomför inspektioner eller kontakter arbetsgivare direkt utifrån en anmälan. Vi försöker däremot inkludera anmälan i pågående nationella tillsynsaktiviteter. Vi tar även med dem som underlag när vi gör vår prioritering och våra urval för planerad tillsyn kommande år.

Tabell 15. Antal inkomna tips och arbetstagares anmälningar 2018–2022.

År	2022	varav corona 2022	2021	varav corona 2021	2020	varav corona 2020	2019	2018
Tips (varav corona)	8 608	65	12 403	4 097	11 655	714	5 619	4 116
Arbetstagares anmälan	6 117	0	6 651	0	5 717	0	4 746	4 012

Källa:Nilex, Public

De vanligaste tipsen under 2022 handlade om risk för fall, arbetslivskriminalitet eller brister i systematiskt arbetsmiljöarbete. Risker relaterade till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, främst kränkande särbehandling var det vanligaste skälet till arbetstagares anmälan.

Antal förrättningar 2022 totalt

Det totala antalet förrättningar ökade med drygt 30 procent 2022 jämfört med 2021. Ökningen berodde främst på att coronapandemin inte hade lika stor påverkan på vår verksamhet under året som den hade 2020 och 2021. Antalet förrättningar per heltidsarbetande inspektör ökade även när vi i större utsträckning kunde återgå till våra ordinarie arbetssätt. Att vi kunde genomföra nästan 24 000 förrättningar 2022 trots påverkan av restriktioner under årets tre första månader bedömer vi som ett gott resultat.

Tabell 16. Antal förrättningar och kostnader 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Förrättningar, totalt	23 981	17 877	17 730	28 429	27 154
Inspektioner, totalt	23 803	17 755	17 602	27 715	26 602
Varav distansinspektioner	7 602	10 981	6 098	-	-
Varav fysiska inspektioner	16 201	6 774	11 504	27 715	26 602
Varav övriga förrättningar	178	122	128	714	552
Antal förrättningar per heltidsarbetande inspektör	98	67	69	107	105
Total kostnad, tusentals kronor	210 275	193 852	190 368	214 608	200 609
Styckkostnad, kronor	8 768	10 844	10 737	7 549	7 388

Källa: Ines, UBW

I kategorin inspektion ingår uppföljningsinspektioner och myndighetsgemensamma kontroller.

Kostnaden per förrättning minskade 2022 jämfört med 2021 och 2020. Detta berodde till stor del på att verksamheten 2022 inte påverkades av coronapandemin i lika stor utsträckning som under 2021. Vi gjorde totalt sett fler förrättningar 2022, antingen på distans eller fysiskt på plats på ett arbetsställe.

De branscher som vi inspekterade mest totalt sett under 2022 var

- byggverksamhet (19 procent)
- handel (16 procent)
- tillverkning (12 procent)
- vård och omsorg (12 procent)
- hotell och restaurang (10 procent)
- transport (6 procent)
- utbildning (4 procent)
- övriga branscher (21 procent).

Förelägganden, förbud, åtalsanmälningar, sanktionsavgifter och viten

Om arbetsgivarna inte uppfyller de krav vi ställer kan vi

- kräva att arbetsgivaren rättar till bristerna (föreläggande)
- förbjuda viss hantering eller viss verksamhet (förbud)
- anmäla arbetsgivaren till åklagare, vilket vi som regel gör om vi misstänker arbetsmiljöbrott (åtalsanmälan)
- påföra en sanktionsavgift
- ansöka om utdömande av vite vid förvaltningsrätten.

Förelägganden och förbud

Antalet förelägganden och förbud ökade 2022 jämfört med 2021. Vår bedömning är att det till stor del berodde på att antalet förrättningar ökade. Antalet förelägganden och förbud varierar dessutom från år till år eftersom de påverkas av faktorer som till exempel vilken typ av förrättningar som gjorts under året eller året innan. Ibland fattar vi till exempel beslut om ingripande året efter att en förrättning genomfördes.

Tabell 17. Antal förelägganden, förbud, åtalsanmälningar, sanktionsavgifter och viten 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Förelägganden och förbud	1 310	1 095	1 505	1 806	1 469
Åtalsanmälningar	245	208	232	199	161
Uttagna sanktionsavgifter	1 231	1 260	834	1 551	1 134
Ansökningar om vitesutdömanden (förvaltningsrätten)	59	73	92	89	66

Källa: Public

Åtalsanmälningar vid misstänkta arbetsmiljöbrott

Antalet åtalsanmälningar ökade något 2022 jämfört med 2021. Under 2022 var de vanligast inom de olycksdrabbade branscherna byggverksamhet, tillverkning och handel.

Sanktionsavgifter

Antalet sanktionsavgifter minskade något under 2022 jämfört med 2021. Precis som när det gäller förelägganden och förbud varierar antalet sanktionsavgifter från år till år, dels beroende på vilka branscher som vi har inspekterat och dels på vilken sida ett årsskifte en sanktionsavgift expedieras. De vanligaste orsakerna till att vi beslutade om sanktionsavgifter 2022 var

- att fallskydd vid byggnads- och anläggningsarbete saknades
- att arbetsmiljöplan saknades vid byggnads- och anläggningsarbete
- obesiktade lyftanordningar.

De branscher som fick flest sanktionsavgifter under året var bygg, handel och tillverkning.

Marknadskontroll och produktsäkerhet

Arbetsmiljöverkets marknadskontroll av produkter är viktig eftersom bristfälliga produkter utgör risker för att drabbas av sjukdom och skada.

Vi utför marknadskontroll av produkter som finns på den svenska marknaden och vi är ansvariga för produktområdena

- maskiner
- personlig skyddsutrustning
- enkla tryckkärl
- utrustningar för explosionsfarlig miljö
- tryckbärande anordningar
- produkter som inte omfattas av harmoniserad EU-lagstiftning.

Arbetsmiljöverket har även ansvar för säkerheten hos maskiner och tryckbärande anordningar som används av konsumenterna.

Efter att marknadskontrollförordningen (EU) 2019/1020 trädde i kraft under 2021 trädde även nationell kompletterande lagstiftning i kraft under 2022. Detta innebär att Arbetsmiljöverkets mandat och vår roll som marknadskontrollmyndighet blev tydligare.

Revidering av maskindirektivet

Arbetsmiljöverket deltog under året som expertmyndighet i arbetet inom EU med att revidera maskindirektivet och samtidigt överföra det till en förordning med fokus på maskiners säkerhet och krav på maskintillverkare att konstruera säkra maskiner.

Projekt om personlig skyddsutrustning

Under 2021 startade Arbetsmiljöverket ett projekt där vi bland annat kontrollerar hur produktreglerna efterlevs när det gäller personlig skyddsutrustning för att skydda mot smitta. De produkter som ingår i projektet är andningskydd, visir, skyddshandskar och ögonskydd, och vi kontrollerar om de produkterna lever upp till de formella kraven. Under 2022 har projektet fortsatt och utökats med provning av andningsskydd.

Projekt om eldrivna enpersonsfordon

Vi startade under 2022 ett projekt där vi genomför marknadskontroll av eldrivna enpersonsfordon, eftersom vi hade fått in förhållandevis många anmälningar om brister kopplade till dessa produkter (primärt elsparkcyklar). Det är en ny produkttyp med många nya ekonomiska

aktörer på marknaden. Vid tidigare marknadskontrollinsatser har det visat sig att många av de nyare aktörerna har bristande kunskap om de regelverk som finns på området.

Formell invändning gällande flytväststandard

Arbetsmiljöverket valde 2021 att lämna in en formell invändning mot europastandarden för flytvästar, EN ISO 12402 del 2–4. Ursprunget till den formella invändningen var att det hade skett olyckor när en gascylinder gått ur och flytvästen inte blåstes upp. I standarden saknades krav på att gascylindern till uppblåsningsmekanismen inte skulle kunna gå ur oavsiktligt vid användning.

Europeiska kommissionen beslutade den 6 oktober 2022 att publicera standarden med restriktioner som beskrev Arbetsmiljöverkets formella invändning.

Tabell 18. Marknadskontroll: avslutade ärenden 2018–2022.

Produkt- område	2022		2021		2020		2019		2018	
	Kontroll- erade produkter	Produkter med brist	Kontroll- erade produkter	Produkter med brist	Kontroll- erade produkter	Produkter med brist	Kontroll- erade produkter	Produkter med brist	Kontroll- erade produkter	Produkter med brist
Maskiner	90	28	91	42	69	30	199	84	116	56
Enkla tryckkärl och tryckbärande anordningar	6	1	3	1	8	3	24	16	27	12
Utrustningar för explosionsfarlig miljö	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0
Personlig skyddsutrustning	59	47	82	44	41	19	92	58	34	19
Produkter som inte omfattas av harmoniserad EU-lagstiftning	2	1	3	2	2	0	14	2	5	2
Totalt antal	157	77	180	89	120	52	329	160	184	89

Källa: Marko

Analys – vi ökar vår kunskap

Analysverksamheten har en viktig roll i Arbetsmiljöverkets verksamhet. Vi arbetar ständigt för att öka kunskapen om vad som skapar friska arbetsplatser och vad som orsakar tillbud, arbetsolyckor och annan ohälsa. Inom analysverksamheten tar vi även fram och bearbetar statistik. I det här kapitlet redovisar vi även hur vi arbetar inom EU, hur vi samråder med arbetsmarknadens parter och samverkar med andra myndigheter. Vi beskriver också vårt sektorsansvar för funktionshinderspolitiken.

Vi har nationellt ansvar för arbetsskade- och arbetsmiljöstatistik

Arbetsmiljöverket har regeringens uppdrag att ansvara för den officiella statistiken inom arbetsskade- och arbetsmiljöområdet. Vi samlar in och analyserar information om arbetsolyckor och arbetssjukdomar som bygger på anmälda arbetsskador till Försäkringskassan enligt socialförsäkringsbalken.

Arbetsmiljöverkets officiella statistik är mycket efterfrågad och används av såväl forskare som arbetsmarknadens parter, politiker och media. Vår bedömning är att den officiella statistiken upplevs som tillförlitlig och av hög kvalitet. Vår statistik kan användas som underlag i förebyggande arbetsmiljöarbete och när till exempel politiker eller journalister vill ge en bild av tillståndet i svensk arbetsmiljö. Statistiken kan följas under decennier bakåt i tiden, vilket också ger underlag för analyser av långsiktiga förändringar i arbetsmiljön, både i den fysiska och den organisatoriska och sociala. Den officiella statistiken spelar även en viktig roll i Arbetsmiljöverkets egen verksamhet, som kunskapsbas och som underlag för beslut om verksamhetens inriktning.

Under 2022 minskade de externa förfrågningarna något till oss om sammanställd statistik om arbetsskador och inspektionsverksamheten. Vi fick drygt 1 000 förfrågningar, vilket var något färre än under 2021. Många statistikförfrågningar 2021 rörde coronapandemin, och de förfrågningarna var färre under 2022. Massmedia stod för cirka 40 procent av förfrågningarna (50 procent år 2021).

Statistik till internationella organ

Enligt EU-förordningen 349/2011 ska Arbetsmiljöverket årligen leverera statistik till EU:s statistikkontor Eurostat över arbetsolyckor med fler än tre sjukdagar, vilket vi gjorde våren 2022. Vi levererade under året även statistik över godkända arbetssjukdomar till Eurostat enligt EU-förordningen 1338/2008. För den statistiken saknas dock än så länge specifik EU-lagstiftning. Vi samarbetar med Försäkringskassan och Statistiska centralbyrån när vi levererar statistik till Eurostat. Den levererade arbetsskadestatistiken från medlemsländerna finns tillgänglig på Eurostats webbplats.

Publicerad information om officiell statistik 2022

Under 2022 publicerade vi följande rapporter:

- **Arbetsskador 2021**, utgiven i juni 2022.
Rapporten bygger på den officiella statistiken om arbetsskadeanmälningar till Försäkringskassan. Rapporten Arbetsskador kommer ut varje år och redovisar statistik om arbetsskador som har registrerats till och med första kvartalet året därpå.
- **Arbetsmiljöundersökningen 2021**, utgiven i december 2022.
Rapporten är baserad på arbetsmiljöundersökningen 2021 som genomfördes av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Arbetsmiljöverket. SCB har sedan 1989 vartannat år gjort undersökningar om arbetsförhållandena inom svenskt arbetsliv.
- **Perspektiv på äldres arbetsmiljö**, utgiven i april 2022.
Rapporten bygger på resultat från Arbetsmiljöundersökningen 2019 för personer i åldersgruppen 50–64 år. Syftet med rapporten var att belysa äldres arbetsmiljö utifrån ett hållbart arbetsliv som kopplas till regeringens arbetsmiljöstrategi.

Arbetsmiljöverkets nollvision

Regeringens arbetsmiljöstrategi för 2022–2025, En god arbetsmiljö för framtiden, innehåller fyra delmål varav ett är Ett tryggt arbetsliv – ingen ska riskera liv eller hälsa på grund av jobbet. Detta delmål passar väl ihop med Arbetsmiljöverkets nollvision. Med nollvisionen som riktmärke arbetar vi för att ta fram kunskap, bidra till att olika aktörer lyfter säkerhetshöjande insatser och föreslå vägar framåt i arbetet för att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av sitt arbete.

Under 2022 har Arbetsmiljöverket därför startat ett program för att

- skaffa kunskap om vilka exponeringar som leder till arbetsrelaterade dödsfall
- öka kunskap, engagemang och förmåga hos arbetsgivare och andra intressenter.

Gränsvärden för kemiska ämnen 2022

Vi tar fram så kallade kriteriedokument som används av de nordiska tillsynsmyndigheterna som vetenskapligt underlag för att sätta hygieniska gränsvärden för kemiska ämnen. Dokumenten används även i arbetsskadeutredningar, av arbets- och miljömedicinska kliniker och av internationella aktörer inom området.

Arbetet med att ta fram dokumenten bedrivs som ett nordiskt samarbete, Nordiska expertgruppen. Målsättningen är att fastställa vid vilken lufthalt ett kemiskt ämne skadar vår hälsa, till exempel genom irritation, lungpåverkan, allergier eller cancer. Vanligen skriver utomstående forskare underlagen, som expertgruppen diskuterar ett flertal gånger innan de godkänns. Dokumenten publiceras i skriftserien Arbete och hälsa. Expertgruppen har även i uppdrag av nordiska tillsynsmyndigheter att granska de vetenskapliga rapporter från Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) som utgör underlag för EU:s hygieniska gränsvärden.

Expertgruppen diskuterade följande dokument 2022:

Tabell 19.

Kriteriedokument från Nordiska expertgruppen

- Gränsvärdessättning för carcinogener (publicerat)
- Sänkta syrenivåer i arbetsmiljön
- Yrkesmässig kemisk exponering i kombination med ovanliga arbetstider
- Trädamm.

Vetenskapliga rapporter från Echa

- Kobolt och oorganiska koboltföreningar
- Polycykliska aromatiska kolväten.

Vi arbetar inom EU

Sverige och Arbetsmiljöverket är en mycket aktiv aktör i arbetsmiljöfrågorna på internationell nivå, särskilt i EU-samarbetet. Vi medverkar i, och påverkar, EU:s arbete med lagstiftning och policyer, och vi har en hög ambition att synliggöra arbetsmiljöfrågornas internationella dimension. Inom ramen för detta arbete genomför vi mycket informationsarbete tillsammans med andra länder, bland annat genom upprättade system men även i gränsöverskridande projekt och expertnätverk.

Vi deltar i flera olika forum i det europeiska arbetet för en god arbetsmiljö i ett föränderligt arbetsliv men också för att motarbeta fusk, brottslighet och regelöverträdelser i arbetslivet. Det senare arbetet redovisar vi i kapitlet Ordning och reda på arbetsmarknaden.

Vi deltar framför allt i samarbeten inom

- Europeiska arbetsmiljöbyrå (EU-Osha)
- EU-kommissionens rådgivande kommitté för arbetsmiljöfrågor
- EU:s kommitté för arbetsmiljöinspektörer (SLIC)
- Europeiska arbetsmyndigheten (ELA)
- Plattformen för odeclarerat arbete, en permanent arbetsgrupp under ELA.

Aktiviteter under Kommittén för arbetsmiljöinspektörer (SLIC) och Europeiska arbetsmiljöbyrån

Arbetsmiljöverket deltar i ett svenskt treparts-nätverk under den europeiska arbetsmiljöbyrån EU-Osha, som leds av Myndigheten för arbetsmiljökunskap. Under 2022 arbetade det svenska nätverket med den treåriga EU-kampanjen Friska arbetsplatser belastar rätt. Målet för kampanjen är att öka medvetenheten om arbetsrelaterade belastningsbesvär och att ge verktyg för att effektivt förebygga belastningsbesvär på arbetsplatser. Sverige valde under 2022 att fokusera på säkra personförflyttningar (se även kapitlet Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön). Nätverket ordnade tre webinarier på tre olika teman:

- kunskapsläget för säkra personförflyttningar
- resultaten av inspektionskampanjen om säkra personförflyttningar (årets satsning inom EU-Osha-kampanjen) och information om en forskningsbaserad guide för säkra personförflyttningar
- summering av den treåriga kampanjen Friska arbetsplatser belastar rätt.

Nordiskt samarbete

Vi deltog vid en nordisk tillsynskonferens i Köpenhamn tillsammans med representanter från arbetsmiljömyndigheterna i de andra nordiska länderna. Huvudteman var framtidens arbetsliv och arbetslivskriminalitet. Konferensens fokusområden var bland annat robotisering och AI, migrantarbete, distansarbete, plattformsekonomi och hur tillsynsmyndigheter bättre kan utnyttja digitaliseringens möjligheter i tillsynsarbetet.

Den europeiska arbetsmyndigheten (ELA)

Arbetsmiljöverket har det nationella samordnande ansvaret i frågor som omfattas av EU:s förordning om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten. Dessa frågor berör flera svenska myndigheter.

Vi är Sveriges representant i tre av ELA:s permanenta arbetsgrupper: arbetsgruppen för inspektion, arbetsgruppen för information samt Plattformen mot odeklarerat arbete.

ELA arrangerar ett stort antal aktiviteter som seminarier, workshoppar och utbildningar. Arbetsmiljöverket samordnar aktiviteterna i Sverige och informerar både myndigheter och arbetsmarknadens parter för att de ska kunna delta. Vi ser till att Sverige är representerat på ELA:s aktiviteter. Under året arrangerade vi tillsammans med ELA en sammankomst som syftade till att förbättra nationellt samarbete och utbyte av information om arbetskraftens rörlighet och ELA:s aktiviteter.

Vi samråder med arbetsmarknadens parter och andra organisationer

Att samråda med arbetsmarknadens parter och andra organisationer är av största vikt för Arbetsmiljöverkets verksamhet. De bidrar med erfarenheter och kunskaper om arbetsmarknadens villkor och ger oss information om hur arbetet med arbetsmiljöfrågorna fungerar i praktiken ute på landets arbetsplatser. De är också viktiga kanaler för att se till att vi som myndighet når ut till arbetsmarknadens aktörer och att våra beslut och regler blir kända och följs.

Deras erfarenheter och kunskaper ska vi ta till vara genom att väga samman dem med det vi som myndighet ser, till exempel brister och behov av åtgärder. På så sätt får vi ett brett underlag, vilket är viktigt för att vi ska kunna ta ställning och fatta beslut som är sakliga, opartiska och träffar rätt.

Vi samråder i olika former och på olika nivåer

Arbetsmiljöverket samråder med arbetsmarknadens parter och andra organisationer på olika sätt och på olika nivåer i verksamheten.

I Arbetsmiljöverkets centrala samrådsgrupp ingår tio organisationer:

- Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)
- Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
- Landsorganisationen Sverige (LO)
- Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR)
- Förhandlings- och samverkansrådet PTK
- Svenskt näringsliv
- Sveriges kommuner och regioner (SKR)
- Arbetsgivarverket
- Fremia
- Sobona.

Vi bjuder in till fyra ordinarie samråd per år och vid behov kallar vi till extrainsatta möten. Syftet med mötena är att ge aktuell information och få in synpunkter och reflektioner från ledamöterna, främst på en mer övergripande nivå. Dessa möten leds av Arbetsmiljöverkets ställföreträdande generaldirektör tillsammans med en samordnare.

Förutom dessa centrala samrådsmöten träffar vi de individuella organisationerna varje år för enskilda möten på högsta ledningsnivå och på handläggarnivå. Vi bjuder även in till mer verksamhetsnära samråd inom bland annat kemi, handel och vård och omsorg. Vi samråder också när en aktuell fråga kommer upp inom ett område och inför att vi beslutar om en ny föreskrift.

När vi ser ett behov av att informera fler och få in ett större spektrum av synpunkter bjuder vi förutom parterna i det centrala samrådet även in andra organisationer. Dessa möten benämner vi intressentmöten. Till intressentmöten kan vi även bjuda in till exempel myndigheter, branschorganisationer eller aktörer inom företagshälsovård.

Förutom de möten som vi själva bjuder in till deltar vi i olika sammanhang som parterna bjuder in oss till, ofta för att träffa arbetsmiljöexperter hos de olika medlemsorganisationerna. Vi samråder också på en mer vardaglig nivå när parterna hör av sig till oss för att lämna synpunkter, ställa frågor eller uppmärksamma oss på aktuella frågor ute hos medlemsorganisationerna.

Samråden under 2022

Under 2022 bjöd vi bland annat in till samråd

- i samband med den utvärdering av föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö som vi arbetar med
- om vår kommande nya regelstruktur
- i arbetet med digitaliseringen av våra regler och i arbetet med att ta fram stöd till regelförnyelsen
- inför kommande inspektionsaktiviteter där vi informerade de parter som skulle beröras av inspektionerna, för att få in deras synpunkter och erfarenheter.

Under året utökade vi även vår centrala samrådsgrupp genom att bjuda in Sobona som är arbetsgivarorganisation för kommunala bolag.

Samverkan med andra myndigheter och organisationer

Här redovisar vi ett urval av den samverkan vi hade under 2022 med andra myndigheter och organisationer.

Arbets- och miljömedicinska kliniker

Vi samverkar med de arbets- och miljömedicinska klinikerna runtom i landet för att utbyta kunskaper och erfarenheter. Arbetsmiljöverket arrangerar möten med de deltagande klinikerna, som förväntas bidra med frågor att diskutera. Under 2022 arrangerade vi träffar inom områdena kemi och yrkeshygien, belastningsergonomi samt vibrationer.

Inom området kemi och yrkeshygien diskuterade vi bland annat nya utbildningskrav för diisocyanater, patientfall och riskbedömning av emissioner från nya material och nya tekniker.

Inom området belastningsergonomi samlas samtliga sju kliniker i ett så kallat klinikforum. Under 2022 delade Arbetsmiljöverket och klinikerna information om pågående aktiviteter, exempelvis pågående forskningsprojekt. Arbetsmiljöverket inhämtade även synpunkter på aktuella bedömningsmodeller som används för att bedöma belastningsergonomiska risker vid manuell hantering, påfrestande arbetsställningar och repetitivt arbete.

Klinikforum inom området vibrationer med fokus på hand- och armvibrationer startades under året. Samtliga sju kliniker deltog och presenterade pågående aktiviteter och projekt på området inom sina respektive regioner. På mötet framförde klinikerna att

- det finns brister i efterlevnaden av medicinska kontroller
- kunskapsnivån om vibrationsriskerna generellt är låg
- arbetsmiljöfrågorna behöver komma med redan vid planeringen av olika arbetsprocesser, särskilt vid offentlig upphandling.

Samverkan med Boverket

Arbetsmiljöverket har mycket kontakt med Boverket. Vi samverkar där våra regler har gemensamma beröringspunkter, bland annat när det gäller

- inomhusmiljö, till exempel buller, dagsljus, luftkvalitet och termiskt klimat
- frågor om utrymning, tillgänglighet och säkerhet
- trycksatta anläggningar.

Vi deltar i flera av Boverkets referensgrupper, till exempel referensgrupperna för

- brandskydd
- revidering av Boverkets byggregler (BBR)
- Boverkets regeringsuppdrag om arkitektur och gestaltad livsmiljö
- Boverkets regeringsuppdrag om hälsofrämjande arkitektur i vårdmiljöer
- Boverkets regeringsuppdrag om indikatorer för en god inomhusmiljö.

Vi samverkar också om Boverkets handbok om plan- och bygglagen (PBL kunskapsbanken). Där finns vägledningar om tillgänglighet, arkitektur och gestaltad livsmiljö samt om skolors och förskolors fysiska miljö.

Samverkan mellan Diskrimineringsombudsmannen och Arbetsmiljöverket

Syftet med samverkan mellan myndigheterna är ett arbetsliv utan kränkande särbehandling och diskriminering. Vi intensifierade samverkan detta år med anledning av två gemensamma projekt:

- Ett projekt som har granskat webbplatser för att se hur lagstiftningen på våra respektive områden beskrivs – om det finns felaktigheter eller risk för missförstånd.
- Ett projekt som ska utreda möjligheten att dela information mellan Diskrimineringsombudsmannens och Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamheter.

Diskrimineringsombudsmannen och Arbetsmiljöverket genomförde också ett gemensamt seminarium för att dela information och erfarenheter från båda myndigheternas inspektioner inom universitet och högskola.

Arbetsmiljöverkets arbete med tillgänglighet och funktionshinder inom arbetsmiljöområdet

Av Arbetsmiljöverkets instruktion framgår att vi ska vara samlande, stödjande och pådrivande i funktionshinderns- och tillgänglighetsfrågor inom arbetsmiljöområdet.

Här redovisar vi både våra resultat kopplade till vårt sektorsansvar och vårt arbete med regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshindernspolitiken 2021–2031. Vi bedömer att vi under 2022 stärkte våra förutsättningar att integrera och synliggöra tillgänglighet och följa upp vårt arbete mot de funktionshindernspolitiska målen.

De fyra områdena för genomförande av funktionshindernspolitiken är integrerade i myndighetens verksamhet. De fyra områdena är

- principen om universell utformning
- befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- att förebygga och motverka diskriminering.

Under 2022 bidrog vi till de fyra områdena bland annat på följande sätt:

- Vi arbetar löpande med att synliggöra tillgänglighet i inspektioner. Under året genomförde vi kompetensutveckling för inspektörer inom planerad tillsyn för att utveckla deras förmåga att integrera och följa upp tillgänglighet i inspektioner.
- Vi genomförde inspektioner för att göra föreskrifterna om arbetsanpassning (AFS 2020:5) mer kända. Föreskrifterna om arbetsanpassning träder in när åtgärder i det generella arbetsmiljöarbetet inte räcker till för arbetstagare med funktionsnedsättning. Inspektionerna riktade sig mot näringsgrenar och branscher där arbetstagare upplever ohälsa och besvär från arbetet. Vi samverkade med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och arbetet resulterade bland annat i att vi har utvecklat informationen på vår webbplats.

- Vi involverade personer med funktionsnedsättning i utvecklingen av stödmaterial till föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Målet med detta var att göra det lättare för alla oavsett funktionsförmåga att arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Vi fortsatte det omfattande utvecklingsarbetet med att digitalisera våra föreskrifter. Genom att publicera föreskrifterna i ett digitalt format på vår webbplats gör vi dem tillgängliga för alla, oavsett funktionsförmåga. Varje besökare kommer att kunna ta hjälp av de verktyg och hjälpmedel som finns i den egna datorn, till exempel för att få texten uppläst eller förstorad.

Vi arbetade med att integrera och förankra regeringens strategi för funktionshindernspolitiken i myndigheten, bland annat genom dialogmöten i samtliga ledningsgrupper på Arbetsmiljöverket. Syftet med dialogmötena var att skapa samsyn kring nulägesbeskrivningen, att identifiera utvecklingsområden och att utveckla metoder för uppföljning. Vi kommunicerade resultatet av dialogmötena i ett webinarium för alla medarbetare. Ett annat resultat av dialogmötena var att vi kompletterade vår strategiska verksamhetsplan för 2022–2025 genom att förtydliga att tillgänglighet är ett av våra strategiska mål. För att ge stöd i planering och uppföljning beslutade generaldirektören också om en intern strategi för arbetet med tillgänglighet och funktionshinder 2022–2025.

Barnrätt och jämställdhet enligt regeringens strategi för funktionshindernspolitiken

Arbetsmiljöverket arbetar med ett barnrättsperspektiv inom tillgänglighet. Det syns tydligast i vårt arbete med skolan som arbetsmiljö, en arbetsmiljö som rymmer både elever och skolpersonal med funktionsnedsättningar.

Under året uppmärksammade vi främst förhållanden i särskolan och i grundskolemiljöer där brist på resurser och kompetens kan leda till incidenter. Utifrån vår egen statistik och våra inspektörers erfarenheter fördjupade

vi vår analys av de utmaningar som finns i det formella utbildningsväsendet. Det framstår för oss som allt tydligare att elever med funktionsnedsättning riskerar att inte få tillräckligt stöd, vilket kan skapa arbetsmiljöproblem.

Vi genomför olika inspektionsinsatser och arbetar även strategiskt för att förbättra skolans arbetsmiljö. Ett exempel är att vi tillsammans med de arbetsmiljömedicinska klinikerna under 2022 medverkade i utbildningar för skolläkare för att stärka deras kunskaper om arbetsmiljö och bredda deras arbetsmiljöperspektiv. I samverkan med Skolverket uppmärksammade vi också barnrättsperspektivet i utbildningar för rektorer där fokus har varit på skolans arbetsmiljö.

Jämställdhetsarbetet är integrerat i Arbetsmiljöverkets ordinarie processer. Från och med i år har vi två strategiska mål som är både tillgänglighets- och jämställdhetsintegrerade. I övrigt samordnar vi arbetet med jämställdhet och tillgänglighet och arbetar med synergier där det är möjligt och lämpligt.

Agenda 2030 enligt regeringens strategi för funktionshinderspolitiken

Många av Arbetsmiljöverkets aktiviteter är inriktade mot FN:s globala mål i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Vårt arbete berör speciellt mål 8 om anständiga arbetsvillkor, mål 5 om jämställdhet och mål 10 om minskad ojämlikhet. Tillgänglighet är väl integrerat i vår verksamhet och något vi har med oss när vi planerar och genomför våra aktiviteter. En tillgänglig arbetsmiljö bidrar till de övergripande målen om ett hållbart samhälle.

Samverkan med myndigheter och samråd med funktionshindersorganisationer

Under 2022 samverkade vi med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om arbetet med regeringens strategi för funktionshinderspolitiken. Vi delade också med oss av våra erfarenheter med Myndigheten för delaktighet:

- Vi träffade deras strategiska råd och berättade om vårt arbete med att integrera tillgänglighet i vår verksamhet.
- Vi deltog i ett dialogmöte mellan olika myndigheter och funktionshindersorganisationer samt i flera dialogmöten med olika myndigheter inom området arbete och försörjning.

Vi genomför regelbundna samråd med funktionshindersorganisationerna. På samråden under 2022 förde vi bland annat dialog om arbetet med regeringens strategi och om aktuella utvecklingsarbeten. Vi hade ett särskilt samråd om nulägesbeskrivningen av vårt arbete med tillgänglighet där funktionshindersorganisationerna bidrog till innehållet.

Skydd för visseblåsare

Under 2021 trädde lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden och förordning (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden i kraft. Genom lagen och förordningen fick Arbetsmiljöverket nya uppdrag som innebär följande:

- Vi är tillsynsmyndighet för att se till att arbetsgivare lever upp till lagkraven om att inrätta interna visseblåsarfunktioner.
- Vi ska skapa så kallade visseblåsarfunktioner, det vill säga kanaler för att rapportera missförhållanden om sin egen eller andra arbetsplatser. Våra visseblåsarfunktioner ska omfatta missförhållanden som rör vårt tillsynsansvar inom produktsäkerhet och produktöverensstämmelse.

- Vi har uppdrag som så kallad särskild behörig myndighet för visselblåsning. Det innebär bland annat att vi ska lämna tydlig och lättillgänglig information om övriga behöriga myndigheters kontaktuppgifter och ansvarsområden. Vi ska också inrätta kanaler för att rapportera missförhållanden som inte omfattas av någon annan behörig myndighets ansvarsområde.
- Vi ska fördela statsbidrag till organisationer som arbetar för att motverka missförhållanden i arbetslivet. Statsbidrag ska kunna gå till arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer och ideella organisationer som arbetar med frågor som rör säkerhet och miljö i arbetslivet eller mot korruption och andra missförhållanden.

Under 2022 gjorde vi följande:

- Vi publicerade information på vår webbplats om Arbetsmiljöverkets kanaler för att rapportera missförhållanden
- Vi publicerade information på vår webbplats om andra behöriga myndigheters webbadresser och ansvarsområden
- Vi gjorde det möjligt att rapportera om missförhållanden på tre olika sätt:
 - skriftligen genom att skicka brev
 - muntligen genom att ringa in ett särskilt telefonnummer
 - personligen genom att besöka vårt kontor i Solna.

Statsbidrag för information om visselblåsning

Arbetsmiljöverket prövade under året ansökningar och betalade ut statsbidrag enligt förordning (2021:950) om statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Två ansökningar kom in och prövades och vi betalade ut bidrag till en av de sökande organisationerna. Vi betalade ut 200 000 kronor av de 1,5 miljoner kronor som regeringen hade avsatt för ändamålet. Vi bedömer att intresset från arbetsmarknadens parter att få ta del av statsbidraget var lågt 2022. Detta kan bero på dels att det var första gången detta statsbidrag kunde sökas, dels att ansökningstiden blev kort som en följd av att det först vid halvårsskiftet fanns beslut om hur mycket pengar vi skulle få att fördela. Det fanns sökande som bedömde tiden för att planera och genomföra tänkta insatser som alltför kort och därför valde att avvakta tills det blev möjligt att ansöka om statsbidraget för 2023.

Redovisning av hur bidraget använts och vilka resultat som uppnåtts ska lämnas den 1 mars 2023. Det är därför ännu för tidigt att göra någon bedömning av vilka resultat som har uppnåtts och hur resultaten förhåller sig till det syfte och ändamål som bidraget har beviljats för.

Regler – vi utfärdar nya och omarbetar gamla

Med arbetsmiljölagen och vår instruktion som utgångspunkter ger Arbetsmiljöverket ut föreskrifter och allmänna råd som preciserar vilka krav som ställs på arbetsmiljön. Vi har i dagsläget knappt sjuttio föreskrifter som mer eller mindre detaljerat täcker hela vårt ansvarsområde. Vi utfärdar nya regler och omarbetar och upphäver föreskrifter för att följa den tekniska och språkliga utvecklingen, anpassa oss till förändringar i angränsande lagstiftning samt när synpunkter kommer in från arbetsmarknadens parter och andra aktörer.

Regelförnyelse – vi anpassar våra regler för framtiden

Som myndighet har Arbetsmiljöverket en skyldighet att fortlöpande vårda och utveckla vårt regelverk för att hålla det uppdaterat och relevant samt för att underlätta för målgrupperna att leva upp till lagstiftningen. Regelförnyelse är ett långsiktigt utvecklingsarbete som syftar till att utveckla regler, vägledning och stöd för att hjälpa våra målgrupper – och oss själva – att möta ett arbetsliv i ständig förändring. Vi vill skapa ett modernt regelverk med tydliga och relevanta regler. I det arbetet har också ingått att ta fram en ny regelstruktur. I januari 2018 beslutade Arbetsmiljöverkets generaldirektör om den nya regelstrukturen och samma år påbörjade vi arbetet med att införa den.

Vårt nuvarande regelverk har vuxit fram i samråd med arbetsmarknadens parter under drygt fyrtio år, sedan den nuvarande arbetsmiljölagen kom till. Eftersom reglerna kommit till under lång tid, och dessutom kompletterats med EU-regler, finns det delar som inte riktigt hänger ihop och som ibland kan upplevas som motsägelsefulla eller ologiska i relation till helheten. Den förstudie som ligger till grund för regelförnyelsen konstaterade även att våra intressenter har svårt att hitta vilka regler som gäller för dem.

Lite förenklat innebär arbetet med att införa den nya strukturen att dagens knappt sjuttio föreskrifter slås ihop till färre men mer omfattande föreskrifter. I samband med detta bearbetar vi även i viss mån texterna med

målsättningen att detta inte ska förändra skyddsnivån. Den nya regelstrukturen ska göra det lättare att hitta och förstå våra regler. Samtidigt systematiserar vi föreskrifterna och gör dem enhetliga, vilket är en nödvändig förberedelse för digitaliseringen av dem.

Regelförnyelsearbetet under 2022

I januari 2020 skickade vi ut den nya regelstrukturen på remiss. Efter utbrottet av coronapandemin förlängde vi svarstiden för remissen till den 30 december 2020 och under våren 2021 analyserade vi synpunkterna som kommit in och justerade texterna. Under hösten 2021 presenterade vi de ändringar vi hade gjort för arbetsmarknadens parter. Efter att ha tagit ställning till synpunkter som parterna framförde beslutade vi att skicka ut det förändrade sakinnehållet på ytterligare en remiss.

I januari 2022 skickade vi därför ut ett bearbetat förslag på regelstruktur på ny remiss till arbetsmarknadens parter. Vi fick in svar under sensommaren och i mitten av oktober påbörjade vi arbetet med att hantera remissynpunkterna. Enligt vår nuvarande tidsplan kommer generaldirektören att besluta om de nya reglerna i september 2023.

Utöver arbetet med den nya strukturen pågår flera initiativ för att underlätta för alla som ska använda reglerna. Vi vill göra det enklare att söka i reglerna digitalt och att hitta de regler som gäller för olika målgrupper.

Nya och ändrade föreskrifter under 2022

Under 2022 beslutade vi inte om några nya föreskrifter. Vi tog fram följande ändringsföreskrifter:

Föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2022:1, ändring av AFS 2011:19)

Ändringsföreskriften innebär att utbildningskravet för de diisocyanater som omfattas av begränsningen i Reach-förordningen tas bort i föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker när begränsningen börjar gälla. Detta för att undvika dubbelreglering.

Föreskrifterna om användning och kontroll av trycksatta anordningar (AFS 2022:2, ändring av AFS 2017:3)

Ändringsföreskriften innebär att övergångsbestämmelserna ändras för när krav på certifiering ska träda i kraft. Certifieringen gäller för pannoperatörer för pannor i kategori 1 till 4 (bilaga 2, tabell 1).

Föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2022:3, ändring av AFS 2019:3)

Ändringsföreskriften ändrar lydelsen 81 § som handlar om läkares anmälan. Ändringen innebär att reproduktionsstörande ämnen adderas till listan över sjukdomar, symptom och besvär som kan vara av intresse att anmäla.

Föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2022:4, ändring av AFS 2011:9)

Ändringsföreskriften innebär att arbetsgivare även ska föra register över arbetstagare som har exponerats för ohälsosamma nivåer av reproduktionstoxiska ämnen. Dessa register ska sparas i minst fem år.

Föreskrifterna om hygieniska gränsvärden (AFS 2022:5, ändring av AFS 2018:1)

Ändringsföreskriften innebär att fem ämnen får sänkta gränsvärden. De ämnen som får sänkta gränsvärden är akrylnitril, bensen, N,N-dimetylformamid, nickel (metall) och nickelföreningar.

Standardisering

Standardisering är processen för att skapa standarder, en gemensam överenskommen lösning på ett återkommande problem. Det är öppet för juridiska personer att betala deltagaravgiften och delta i det svenska standardiseringsarbetet. Exempelvis deltar organisationer, myndigheter, kommuner, ideella föreningar och olika större företag. Arbetsmiljöverket deltar i arbetet med att ta fram standarder inom flera olika arbetsmiljöområden. Det är en del av vårt regelarbete och ett sätt för oss att aktivt driva utvecklingen åt rätt håll.

Under 2022 har vi deltagit i 33 kommittéer inom Svenska institutet för standarder (SIS) och en kommitté hos Svensk Elstandard, och i arbetsgrupper inom kommittéerna. Vi deltar också i arbetsgrupper på europeisk nivå (inom CEN) och på global nivå (inom ISO), exempelvis inom områdena tillgänglighet, ljus och belysning, samt belastningsergonomi och antropometri. Syftet med deltagandet i standardisering är att höja säkerheten inom områden där det traditionellt finns stora risker i arbetsmiljön som exempelvis inom

- maskinsäkerhet
- lyftanordningar
- trycksatta anordningar
- belastningsergonomi
- verkstadsmaskiner
- personlig skyddsutrustning.

Vi deltar även i ett antal kommittéer inom områden som vi prioriterar för att de har höga olyckstal eller många arbetsskador, exempelvis inom

- vibrationer och stötar
- anläggningsmaskiner och gruvdrift
- industritruckar.

Dessutom bevakar vi arbetsmiljöperspektivet och hjälper till att utforma standarder inom nya områden som robotik och automation.

Ett urval av standardiseringsarbetet 2022

Under 2022 har vi bland annat arbetat särskilt offensivt inom vissa utvalda områden:

- Ljus och belysning (SIS/TK 380 AG3): Vi har påverkat utformningen av en ny standard om nödbelysning.
- Maskinsäkerhet (SIS/TK 282): Vi har påverkat utformningen av standarder om hur riskbedömningar av system som bygger på artificiell intelligens (AI) kan utformas.
- Termiskt klimat (SIS/TK 380 AG1): Vi har påverkat utformningen av standarder inom området för att dessa ska vara i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter och arbetsmiljölagen.

- **Belastningsergonomi (SIS/TK 380 AG1):**
Vi har påverkat utformningen av standarder om exempelvis tillgänglighet för att de bättre ska överensstämma med Arbetsmiljöverkets regler. Genom detta ökar förutsättningarna för tillgänglighet för alla, oavsett funktionsförmåga och andra faktorer, som kön eller ålder. Vår medverkan har även varit avgörande för att få igång en process som syftar till att slå samman en serie av europeiska harmoniserade standarder med globala standarder. Syftet är bland annat att bidra till att göra det möjligt att långsiktigt hålla de europeiska harmoniserade standarderna uppdaterade utifrån aktuellt vetenskapligt kunskapsläge.

Forum för standardisering

Arbetsmiljöverket deltar på nationell nivå i Kommerskollegiums Forum för standardisering. Forumet bidrar till samverkan mellan olika aktörer och ökar kunskapen om hur dessa arbetar med standardisering.

Tabell 20. Inkomna ansökningar och handlingar om tillstånd eller undantag 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Asbest	379	391	383	427	382
Arbetsbudsloven	64	53	60	69	49
Minderåriga	581	515	443	551	568
Kemiska ämnen	29	42	50	43	64
Biocider	586	465	890	826	1 159
GMM	11	11	25	13	10
Totalt	1 650	1 477	1 851	1 929	2 232

Källa: Public

Vi utfärdar tillstånd och undantag från regler

Vissa arbetsuppgifter är förbjudna enligt arbetsmiljölagen, arbetstidslagen eller Arbetsmiljöverkets föreskrifter. För att en arbetstagare ändå ska kunna utföra sådana arbetsuppgifter måste arbetsgivaren ansöka om tillstånd. Tillstånd behövs till exempel för att

- arbeta med rivning av asbest, arbeta med bearbetning eller behandling av asbest och arbeta med hantering av asbest vid forskning och analys
- arbeta på natten eller frånga regeln om dygnsvila (där detta inte regleras i ett kollektivavtal)
- anlita minderåriga under 13 år i artistframträdanden
- minderåriga ska få arbeta på tider som normalt inte är tillåtna
- hantera vissa kemiska ämnen⁴
- hantera biocider, vanligtvis råttgift
- hantera genetiskt modifierade mikroorganismer (GMM).

⁴ A- och B-ämnen enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2014:43).

Antal tillståndsansökningar har varit relativt konstant under de senaste åren och påverkades inte i någon större utsträckning av pandemin.

Enligt 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) kan man även ansöka om undantag från bestämmelserna i våra föreskrifter. Coronapandemin har inneburit ett ökat antal sådana ansökningar, om bland annat undantag från regler om personlig skyddsutrustning och medicinska kontroller. Vi ser nu att antalet pandemirelaterade ansökningar minskat jämfört med föregående år.

Vi saknar könsuppdelad statistik för tillstånden.

Kommunikation – för en god arbetsmiljö

Arbetsmiljöverkets kommunikationsarbete utgår från vår instruktion som säger att vi ska ta fram och tillhandahålla behovsanpassad, lättillgänglig och kvalificerad information inom vårt ansvarsområde. Små och medelstora företags behov ska vi särskilt beakta.

Vår kommunikation ska bidra till att öka kunskapen om, och engagemanget för, arbetsmiljöfrågor i samhället och på den svenska arbetsmarknaden. Med hjälp av kommunikation i våra egna och andras kanaler vill vi motivera människor att söka kunskap som främjar en god arbetsmiljö. Detta förutsätter att vi kommunicerar på ett sätt som skapar insikt och förståelse om vikten av att arbeta aktivt med arbetsmiljöfrågor. Vi arbetar med att uttrycka oss begripligt och inkluderar tillgänglighetsfrågor i allt vårt kommunikationsarbete.

Svarstjänsten möter allmänheten

Vår svarstjänst har en viktig funktion i mötet med våra målgrupper. Vi svarar på allmänna frågor, tar emot tips om missförhållanden på telefon och ger stöd till alla som använder våra e-tjänster. Den som har en allmän fråga om arbetsmiljö får här stöd och vägledning utifrån arbetsmiljölagen, arbetstidslagen, utstationeringslagen och våra föreskrifter. Frågorna kommer från samtliga sektorer på arbetsmarknaden och berör alla aspekter av arbetsmiljön. De som vänder sig till svarstjänsten med frågor är främst arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud. Men vi får utöver det frågor från en stor bredd av frågeställare som till exempel privatpersoner, representanter från företagshälsovård och representanter för olika föreningar.

De vanligaste frågeområdena 2022 var

- arbetsplatsens utformning
- arbetsmiljölagen
- arbetsskador
- systematiskt arbetsmiljöarbete
- anläggningsarbete.

Under år 2022 svarade vi på allmänna frågor, tog emot tips på telefon och besvarade frågor om e-tjänster vid närmare 24 000 tillfällen (26 000 tillfällen år 2021). Av personerna som kontaktade oss var 49 procent kvinnor (53 procent år 2021) och 50 procent män (46 procent år 2021). För resterande är könstillhörigheten okänd.

Tabell 21. Mejl- och webbfrågor 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Mejl- och webbfrågor	5 669* (exkl. tips)	5 473* (exkl. tips)	5 645* (inkl. tips)	7 694 (inkl. tips)	11 725 (inkl. tips)
Genomsnittlig svarstid	5 dagar	5 dagar	12 dagar	6 dagar	10 dagar

Källa: Nilex

* 2019 besvarade svarstjänsten även tips per mejl. År 2020 övergick hanteringen av tips per mejl till avdelningen för inspektion.

Den genomsnittliga svarstiden för skriftliga frågor under 2022 var cirka 5 dagar, vilket även var den genomsnittliga svarstiden under 2021.

Att antalet besvarade mejl år 2020 till år 2022 har gått ner i jämförelse med år 2019 beror på att funktionen tips på mejl från och med år 2020 tas om hand av avdelningen för inspektion. Svarstjänst besvarade drygt 200 fler allmänna frågor per mejl år 2022 jämfört med år 2021.

Tabell 22. Telefonsamtal (exkl. växel) 2018–2022.

År	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besvarade samtal (exkl. växel)	17 979	20 881	22 356	22 587	30 709
Andel besvarade samtal* (exkl. växel)	92 %	84 %	83 %	71 %	91 %

Källa: Trio

* Andel besvarade samtal är det totala antalet samtal minus tappade samtal som stått i kö samt tappade samtal som inte kunnat kopplas fram på grund av att kön varit full.

Antal besvarade samtal gick ner 2022 jämfört med tidigare år. Det var också färre som försökte kontakta oss det här året jämfört med tidigare år. En möjlig förklaring är att pandemin inte längre har stått i fokus och att frågorna som relaterade till den har uteblivit, till skillnad från 2020 och 2021 då många frågor handlade om coronaviruset.

Andelen besvarade samtal uppgick till 92 % vilket är en tydlig ökning från tidigare år. Vi har alltså blivit mer tillgängliga för de som kontaktar oss. Svarstjänsten prioriterade telefonlinjen i perioder av lägre bemanning, vilket också bidrog till en större andel besvarade samtal.

Nollvisionsrörelsen – kommunikation om nollvisionen

Arbetsmiljöverket genomförde under året tre större kommunikationsinsatser i enlighet med vår vision att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet. Kommunikationsinsatserna är en del av Nollvisionsrörelsen som startade 2021 och som vi kommer att arbeta med under flera år. Målgruppen för insatserna är främst småföretagare. Kommunikationen ska väcka engagemang för arbetsmiljöfrågor och öka kunskaperna om arbetsmiljöarbete.

Vi vill hela tiden lära oss mer om hur långt de mindre företagen kommit i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att kontinuerligt kunna förbättra våra kommunikationsinsatser.

I april genomförde Arbetsmiljöverket därför en nollmätning för att ta reda på vilket engagemang och vilken kunskap arbetsgivare och arbetstagare på olika småföretag (5–19 anställda) har om arbetsmiljö. Totalt genomförde vi 485 telefonintervjuer med arbetsgivare inom branscherna verkstad, restaurang, handel och kontor samt 485 telefonintervjuer med arbetstagare i småföretag. Mätningen visade att det råder en hög grad av samsyn mellan de arbetsgivare och de arbetstagare vi intervjuat när det gäller arbetsmiljöfrågor. Många av företagen anser sig vara aktiva i det förebyggande arbetet, i synnerhet kring olyckor och trakasserier, medan färre säger sig vara aktiva i att förebygga stress. Mätningen visade också att arbetstagarna i dessa företag tycker att deras arbetsgivare tar frågorna om arbetsmiljö på allvar och är, med några undantag, nöjda med samverkan på arbetsplatsen. Både arbetsgivarna och arbetstagarna anser att arbetstagarna är "ganska bra" på att följa säkerhetsregler och instruktioner. Det betyder att det finns utrymme för förbättring.

I början av året upprepade vi kommunikationsinsatsen från 2021, där vi gav exempel på händelser som blev odramatiska tack vare bra arbetsmiljöarbete. Ett exempel var Amina som inte ramlade ner från ett tak eftersom det fanns ett skyddsräcke. Under våren gjorde vi ytterligare en insats som omfattade bland annat exponering i tv, radio, sociala medier, tryckta annonser samt vepor på husfasader, och i slutet av året en tredje insats med exponering i tv, radio, sociala medier och tryckta annonser. Utvärderingarna av kommunikationsinsatserna visar att budskapet gick fram till både arbetsgivare och arbetstagare.

Kommunikation för ordning och reda på arbetsmarknaden

Myndigheterna som ingår i samverkan mot arbetslivskriminalitet (som vi skriver om i kapitlet Ordning och reda på arbetsmarknaden) genomförde under året flera gemensamma kommunikationsinsatser. Dessa redovisar vi i sin helhet utanför årsredovisningen, men vi redovisar resultaten för 2022 i korthet nedan.

- Tillsammans med de flesta av de övriga myndigheterna inom samverkan mot arbetslivskriminalitet genomförde vi gemensamma kommunikationsinsatser för att öka kunskapen hos allmänheten och förändra attityder till arbetslivskriminalitet.
- Tillsammans påbörjade vi informationsinsatser med fokus på att stärka utsatta arbetstagares kunskap om sina rättigheter och de möjligheter till stöd som finns. Arbetet under året har främst handlat om målgruppsanalys och kartläggning av den information som redan finns för målgruppen.
- Vi kommunicerade resultaten av myndighetsgemensamma kontrollinsatser och om bildandet av regionala center mot arbetslivskriminalitet till olika målgrupper.

Utöver regeringsuppdragen informerade vi under året om ändringar i reglerna om utstationering av förare inom vägtransport. Vi tog fram nytt innehåll till vår webbplats och översatte det innehållet till engelska. Vi kommunicerade via vårt nyhetsbrev och i sociala medier. Vi fick stor spridning med många kommentarer och gilla-markeringar.

Kommunikation om regelförnyelsen

Under 2022 fortsatte vi att informera om vårt utvecklingsarbete med regelförnyelse i våra och andras kanaler. Vi arrangerade även bland annat ett webinarium med över 600 deltagare där vi berättade om hur vi digitaliserar reglerna och det stödjande materialet. Deltagarna var aktiva och ställde många frågor som vi publicerade svar på efteråt på vår webbplats, tillsammans med filmen från webinariet. Under året har vi också haft flera möten med parternas kunskapsorganisationer för att de ska kunna förbereda sig på den nya regelstrukturen.

Arbetet med att införa regler i en ny struktur redovisas i kapitlet Regler – vi utfärdar nya och omarbetar gamla.

EU-kampanjen Friska arbetsplatser belastar rätt

Kommunikationsarbetet fortsatte under EU-kampanjens (Friska arbetsplatser belastar rätt) tredje och sista år.

Vi skickade bland annat ett brev till drygt 5 400 arbetsgivare inom privat vård och omsorg. Med brevet nådde vi fler än de arbetsgivare vi inspekterar i kampanjen. I brevet informerade vi om EU-kampanjen och vad arbetsgivaren själv kan göra för att förebygga belastningsbesvär och annan ohälsa på grund av arbete med personförflyttning. Vi spred även resultaten av inspektionsaktiviteten på ett webinarium och i ett pressmeddelande.

Myndighetssamarbetet Starta och driva företag

Arbetsmiljöverket är med i myndighetssamarbetet Starta och driva företag som en så kallad associerad part. Inom ramen för samarbetet samlas information och service från ett antal myndigheter till den som driver företag eller som vill starta ett. Ett exempel på en samverkansprodukt är sajten verksamt.se.

Under 2022 publicerade redaktionen för verksamt.se de uppdaterade och faktagranskade texter som vi arbetat med under 2021. Syftet med uppdateringen är att de ska vara mer pedagogiska och enklare för företagare att ta till sig.

Arbetsmiljöverkets webbplats

Vår externa webbplats, av.se, är vår viktigaste kommunikationskanal och den fortsätter att vara välbesökt. Informationen på webbplatsen riktar sig till alla Sveriges arbetsplatser, stora som små, med syftet att underlätta för arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor. Under år 2022 har vi fortsatt att fokusera på förberedelser inför att den förnyade regelstrukturen ska träda i kraft. Vi har också gjort en hel del insatser för tillgängligheten på webbplatsen, samtidigt som vi löpande har hållit den uppdaterad med aktuell information.

Tabell 23. Antal besökare på av.se.

2022	2021	2020	2019	2018
2,5 miljoner	2,3* miljoner	4,2 miljoner	3,5 miljoner	3,2 miljoner

Källa: Matomo

* Med anledning av rekommendationer i mål C-311/18 (Schrems- II) och Datainspektionens (numera Integritetsskyddsmyndigheten) rekommendationer, beslutade Arbetsmiljöverket att ta bort Googles analysverktyg den 13 december 2020. I stället införde vi verktyget Matomo. Skillnaden i trafik mellan 2020 och 2021 skiljer sig mycket åt dels på grund av bytet av analysverktyg och deras olika mättekniker, dels på grund av nyttillkomna integritetsfunktioner i olika webbläsare. En besökare på en webbplats kan nu automatiskt ignorera spårningscookies för webbplatsen. Därmed registreras inte besöket i Matomo.

De fem mest besökta sidorna under 2022 var

1. Föreskrifter
2. Report a posting
3. Arbetsmiljölagen
4. Arbetstidslagen
5. Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1), föreskrifter.

De fem mest nedladdade föreskrifterna under 2022 var

1. Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1)
2. Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
3. Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)
4. Byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3)
5. Arbetsanpassning (AFS 2020:5).

Arbetsmiljöverket i sociala medier

Sociala medier fyller en viktig funktion för vår externa kommunikation. Dessa kanaler är en förutsättning för att vi ska kunna ta vara på omvärldens intresse för vår verksamhet. Det är också ett kostnadseffektivt sätt att nå ut med våra budskap och kunna ha en dialog med våra målgrupper. Vi besvarar frågor och kommentarer och vidarebefordrar tips.

Vi har fortsatt att hålla en hög närvaro i sociala medier och strävat efter att skapa engagerande innehåll med det övergripande målet att visa på fördelarna med en god arbetsmiljö och ett bra arbetsmiljöarbete. De kanaler vi använder i första hand är LinkedIn, Twitter, Facebook och Youtube.

LinkedIn

Vårt följarantal fortsatte öka på LinkedIn under 2022. På LinkedIn ligger fokus på inlägg som innehåller tips och stöd till arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud. I kommentarsfälten får vi ofta positiv återkoppling, och inläggen delas ofta. Det är generellt sett en mer positiv tongång i kommentarsfälten än på exempelvis Facebook. Den spridning som inläggen får visar att det här är en viktig kanal för myndighetens kommunikationsverksamhet. Under året påbörjade vi arbete för att göra fler inlägg kopplade till vårt arbetsgivarvarumärke.

Tabell 24. Antal följare på LinkedIn 2018–2022.

2022	2021	2020	2019	2018
59 400	50 100	43 000	26 500	13 000

Källa: LinkedIn

Twitter

Vårt Twitterkonto heter @Arbetsmiljo och riktar sig främst till journalister, opinionsbildare, makthavare och arbetsmarknadens parter. De sekundära målgrupperna är allmänhet med intresse för frågor om samhälle, arbetsmarknad och arbetsmiljö.

Tabell 25. Antal följare på Twitter 2019–2022.

2022	2021	2020	2019
5 823	5 755	5 594	5 276

Källa: Matomo

Instagram

Vi har ett vilande konto på Instagram och publicerar inte organiska inlägg eller stories. Kanalen används i nuläget främst för våra sponsrade informationsinsatser, till exempel kommunikationsinsatserna om nollvisionen och om arbetslivskriminalitet.

Facebook

Vårt följarantal har stadigt ökat under flera år, men vi ser också hur ändringar i kanalens algoritmer har en negativ inverkan på den räckvidd våra organiska (ej sponsrade) inlägg får. Facebook är ändå en viktig kanal i dialogen med våra målgrupper, eftersom många tar del av nyheter via sociala medier. På Facebook sprider vi nyheter om det vi arbetar med och delar tips med arbetstagare och skyddsombud, som är kanalens största målgrupper.

Vi besvarar frågor och kommentarer från kommentarsfält och meddelanden och jobbar ständigt med att utveckla kontakten med våra följare i kommentarsfälten.

Tabell 26. Antal följare på Facebook 2018–2022.

2022	2021	2020	2019	2018
41 300	40 810	38 400	37 502	36 528

Källa: Facebook

YouTube

Youtubekanalen är vår kanal för rörlig bild och grafik. Här publicerade vi under året bland annat webbsända pressträffar och webinarier och filmer kopplade till kampanjer, som nollvisionskampanjen och en myndighetsgemensam kampanj med syfte att stävja arbetslivskriminalitet.

Arbetsmiljöverkets videor på Youtube hade nästan 1,3 miljoner visningar under 2022 med sammanlagt cirka 21 000 timmars visningstid. Det var en ökning jämfört med 2021, då vi hade 798 000 visningar med drygt 16 000 visningstimmars. Även antalet följare ökade under året.

Tabell 27. Antal följare på Youtube 2018–2022.

2022	2021	2020	2019	2018
Cirka 2 700	Cirka 2 300	Cirka 1 850	Cirka 1 500	Cirka 1 100

Källa: Youtube

Arbetsmiljöfrågor i medier

Genomslag för arbetsmiljöfrågor i medierna

Arbetsmiljöfrågorna är ständigt aktuella i medierna. Under 2022 förekom Arbetsmiljöverket i inslag och artiklar vid 16 347 tillfällen. Vi tolkar det som att arbetsmiljöfrågor är relevanta för medier och allmänhet. Dock är det en minskning jämfört med 2020 och 2021, som var exceptionella år på grund av bevakningen av arbetsmiljöfrågorna under pandemin. Det är viktigt för Arbetsmiljöverket att synas i medierna för att sprida kunskap om arbetsmiljöarbete och öka medvetenheten hos arbetsgivare om vikten av att förebygga arbetsmiljörisker. Det är också ett sätt att öka effekterna av våra inspektioner och att sprida visionen om att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

Tabell 28. Antal artiklar eller inslag där Arbetsmiljöverket förekom i medier 2018–2022.

2022	2021	2020	2019	2018
16 347	19 068	23 253	18 338	17 166

Källa: Retriever

Stor bredd i mediernas arbetsmiljörapportering

Arbetsmiljöverkets presstjänst tar dagligen emot frågor från medierna och vi går själva ut proaktivt, med pressmeddelanden och andra medieutspel. Det är en stor bredd i frågorna där vi förekommer. Några exempel på frågor som var stora i medierna under 2022 är

- våra nationella inspektionsaktiviteter där vi medverkade i flera inslag i tv, radio och andra medier för att berätta om vad vi har sett under inspektionerna, vilka arbetsmiljörisker som finns och vad arbetsgivarna har för ansvar
- de myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet som vi gjorde under året – vi genomförde flera medieaktiviteter om resultaten
- den officiella statistiken där vi under året gjorde flera medieaktiviteter baserade på arbetsskadestatistik och arbetsmiljöundersökningen.

Arbetsmiljöverkets nyhetsbrev

Under 2022 fortsatte vi att publicera det digitala nyhetsbrev som vi skickar ut via mejl varje månad. Syftet med nyhetsbrevet är att skapa nytta för våra intressenter genom att ge dem relevanta nyheter och tips om arbetsmiljöarbete. Vi vill motivera dem att söka kunskap som främjar en god arbetsmiljö. Under 2022 såg vi en fortsatt ökning av antalet prenumeranter, från cirka 8 400 till cirka 9 700. Statistiken pekar på att mottagarna läser och uppskattar innehållet. Det ökande antalet prenumeranter innebär att vi sprider information om arbetsmiljöarbete till en allt större krets.

Kompetensförsörjning – ett systematiskt och strategiskt arbete

Arbetsmiljöverket arbetar systematiskt med kompetensförsörjning på alla nivåer för att säkerställa att vi har rätt kompetens för att kunna uppnå verksamhetens mål. En viktig del i det arbetet är att se till att vi har en hälsosam arbetsmiljö och en lärande arbetsplats. Vår övergripande plan för kompetensförsörjning utgår från ledningens prioriteringar och från den strategiska verksamhetsplaneringen.

Sammantaget bedömer vi att vi har rätt kompetens de närmaste åren för att kunna utföra vårt uppdrag.

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare

För att Arbetsmiljöverket ska kunna attrahera och rekrytera nya medarbetare, och för att vi ska kunna behålla den kompetens vi behöver, måste vi kontinuerligt arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare med bra anställningsvillkor, intressanta arbetsuppgifter och goda utvecklingsmöjligheter. Vi analyserar ständigt vilka målgrupper vi behöver arbeta extra mot för att kunna erbjuda dem det som lockar dem till en arbetsgivare.

Arbetet för att attrahera nya kvalificerade medarbetare har under året varit viktigare än någonsin. Det beror dels på att konkurrensen om kvalificerade medarbetare är stor inom flera yrkeskategorier, dels på att vi har ett stort behov av att utöka vår personalstyrka eftersom vi har fått nya uppdrag. Svårast att rekrytera är it-kompetens och specialister inom teknik och bygg. Vi har därför intensifierat vår marknadsföring riktad mot dessa målgrupper, bland annat på LinkedIn.

Vi arbetade också under året med vårt arbetsgivarerbjudande, för att det ska kunna användas på bästa sätt i rekrytering och marknadsföring. Arbetsgivarerbjudandet utgör grunden för all kommunikation kring hur det är att arbeta på Arbetsmiljöverket. Syftet är att tydliggöra för blivande medarbetare hur vi är som arbetsgivare. Under året har vi arbetat för att kommunicera vårt arbetsgivarerbjudande både internt och externt.

Under 2022 ökade vi vår rekrytering av nya medarbetare jämfört med tidigare år (från 76 rekryteringar år 2021 till 118 rekryteringar 2022). Främst har vi utökat vår kapacitet för att kunna förebygga och motverka kriminalitet inom arbetslivet.

Myndigheten anställde 118 medarbetare under 2022. Av dem var 78 kvinnor och 40 män. Av de rekryterade medarbetarna var 53 arbetsmiljöinspektörer, varav 30 var kvinnor och 23 var män.

Arbetsplatskultur för ökad tillit och förtroende

Under 2022 har vi fortsatt att arbeta för att nå vår målbild för vår interna kultur. Till stor del har det handlat om att omsätta teoretiska kunskaper från genomförda program för ledarskap och medarbetarskap i vardagen. Vi har också tagit nästa steg för att stötta utvecklingen av det ledarskap som vi vill ha på myndigheten. Vi erbjöd alla chefer en nulägesbild av hur deras medarbetare uppfattar deras ledarskap och erbjuder därefter stöd och coachning.

Arbetsmiljö

Vårt interna arbetsmiljöarbete präglades under 2022 av att vi successivt återgick till att arbeta på plats på kontoren. Vi försöker hitta former för att kunna vara en flexibel arbetsplats, till exempel genom att anpassa oss till digitala arbetssätt, och arbetar med att skapa förutsättningar för digitala möten och hybridmöten.

Under coronapandemin genomförde vi regelbundet övergripande riskbedömningar tillsammans med huvudskyddsombuden. De riskbedömningarna avslutade vi under 2022. Vi kunde stryka samtliga arbetsmiljörisker vid den sista riskbedömningen, eftersom covid-19 inte längre bedöms vara en allmänfarlig sjukdom.

I mars 2022 genomförde vi för fjärde gången en enkät under pågående pandemi där all personal fick möjlighet att svara. Syftet var att skapa en övergripande bild av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Resultatet visade att hemarbetet upplevdes fungera ännu bättre än tidigare.

I och med tillbakagången till kontoren ville vi erbjuda våra medarbetare flexibilitet genom att ge dem möjlighet att fortsätta att delvis arbeta hemifrån. Medarbetare som har arbetsuppgifter som möjliggör arbete på annan plats än kontoret kan göra en skriftlig överenskommelse om flexibel arbetsplats. Den överenskommelsen innebär att de kan arbeta upp till 49 procent på annan plats än kontoret när verksamheten så tillåter. Riktlinjer har under året tagits fram för att beskriva villkoren för överenskommelse om flexibel arbetsplats.

Ett nytt lokalt samverkansavtal undertecknades 2022 av parterna Arbetsmiljöverket, Saco-S, Seko och Fackförbundet ST. Parternas avsikt var ett tydligt samverkansavtal som kan skapa förutsättningar för ett effektivt och systematiskt samverkans- och arbetsmiljöarbete i verksamheten. Avtalet trädde i kraft 1 januari 2023 och utbildning om avtalet hölls under slutet av 2022. Utbildningen hölls av avdelningschefen på HR för alla chefer på Arbetsmiljöverket med syftet att ge information och tydliggöra innehållet.

Kompetenser 2018–2022

Tabellen nedan visar medelantalet anställda på Arbetsmiljöverket 2018–2022 uppdelat på män och kvinnor inom kärn- och stödverksamhet samt ledning. Medelantalet anställda har ökat med 11 personer sedan 2021. Ökningen har skett inom kärn- och stödverksamheten, men inom ledning är antalet anställda oförändrat.

Tabell 29. Medelantal anställda på Arbetsmiljöverket 2018–2022.

År	2022		2021		2020		2019		2018	
Funktioner	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kärnverksamhet	261	190	253	189	238	187	243	198	238	204
Ledning	33	23	37	20	38	18	40	19	40	18
Stöd	102	32	100	31	97	31	102	32	105	34
Summa	396	245	390	240	373	236	385	249	383	256
Totalt	641		630		609		634		639	

Källa: Primula och UBW

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ökade med 0,6 procentenheter mellan 2021 och 2022. Av den totala sjukfrånvaron minskade andelen långtidssjukfrånvaro. Andelen korttidssjukfrånvaro utgör 50,3 procent av den totala sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron ökade för både kvinnor och män, för kvinnor med 0,9 procentenheter och för män med 0,3 procentenheter. För anställda mellan 30 och 49 år ökade sjukfrånvaron med 0,7 procentenheter. För anställda som är 50 år och äldre ökade sjukfrånvaron med 0,4 procentenheter.

Tabell 30. Sjukfrånvaro 2018-2022 angiven i procent.

Sjukfrånvaro	2022	2021	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro	3,2	2,6	3,0	3,4	4,4
Långtidssjukfrånvaro – andel av total sjukfrånvaro	49,7	56,8	55,5	54,0	52,2
Kvinnors sjukfrånvaro	3,9	3,0	3,7	4,3	5,4
Mäns sjukfrånvaro	2,1	1,8	2,0	2,1	2,9
Alla yngre än 30 år*	-	-	-	-	-
Alla mellan 30–49 år	3,6	2,9	3,5	3,9	4,0
Alla 50 år eller äldre	2,8	2,4	2,7	3,1	4,6

Källa: Primula

* Sjukfrånvaron redovisas inte för en grupp som är tio eller färre eftersom uppgifterna då kan härledas till enskilda personer.

Återrapportering av uppdrag från regeringen och andra redovisningar

I detta kapitel återrapporterar vi enligt återrapporteringskravet om jämställdhetsintegrering samt om att tillsynsverksamhetens effektivitet och antalet inspektioner ska öka, från vårt regleringsbrev för 2022. En lista över de regeringsuppdrag som vi rapporterat separat under 2022 finns i slutet av detta kapitel.

Återrapporteringskravet i regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031 (S2021/06595) rapporterar vi i kapitlet Analys – vi ökar vår kunskap. I samma kapitel redovisar vi även våra aktiviteter inom Arbetsmiljöverkets sektorsansvar för funktionshinderpolitiken inom arbetsmiljöområdet.

Jämställdhetsintegrering

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att bidra till detta arbetar Arbetsmiljöverket med jämställdhetsintegrering. I syfte att få ytterligare genomslag i vår kärnverksamhet, och bidra med samhällsnytta, integrerar vi jämställdhet i vår process för planering och uppföljning. Vi arbetar kontinuerligt med att öka medvetenheten och med att praktiskt tillämpa våra kunskaper i verksamheten, till exempel vid våra inspektioner.

Under året har Arbetsmiljöverket bidragit till att uppnå målet för jämställdhetspolitiken, bland annat genom följande:

- Vi deltog i Socialstyrelsens nationella nätverk för patientsäkerhetsfrågor där vi bevakade arbetsmiljöperspektivet. En god arbetsmiljö för arbetstagare inom vård och omsorg är avgörande för patientsäkerheten. I september 2022 höll vi i två workshoppar på Socialstyrelsens patientsäkerhetsdag. Temat var systematiskt arbetsmiljöarbete inom vård och omsorg, med fokus på säkra personflyttningar. Vi lyfte fram vikten av att beakta jämställdhet i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Totalt deltog cirka 40 personer inom vård och omsorg i workshopparna.
- Vi ansvarar för ett externt nätverk för jämställdhet och arbetsmiljö. Nätverket består av representanter från bland annat Prevent, Sunt arbetsliv, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Sveriges företagshälsor, Forte och Regeringskansliet. Nätverket träffas två gånger per år och diskuterar frågor som rör jämställdhet och arbetsmiljö.
- Vi integrerade jämställdhet i den planerade nationella tillsynen, som utgör knappt hälften av vår tillsyn. Det innebär att vi nu tar upp frågor om jämställdhet vid inspektionerna i den planerade tillsynen. Frågorna anpassar vi efter inriktningen på varje tillsyn.
- Vi genomförde våren 2022 ett utbyte med vår qatariska motsvarighet i Doha, Qatar. Syftet med resan till Qatar var att skapa samarbete om genusbaserade och genusmedvetna förhållningssätt i planering och genomförande av arbetsmiljöinspektioner. Vi delade med oss av erfarenheter och draga lärdomar från det arbetssätt som vi har implementerat i tillsynen under de senaste åren.

Tillsynsverksamhetens effektivitet och antalet inspektioner ska öka

Här redovisar vi, i enlighet med regleringsbrevet för 2022, resultat av vidtagna åtgärder för att tillsynens effektivitet såväl som antalet inspektioner ska öka.

Inspektionsverksamheten

Kontroll av regelefterlevnaden är inspektionsverksamhetens uppgift. Den direkta tillsynen av arbetsmiljön på arbetsställena består av våra inspektioner. Vi tillvaratar vår samlade kompetens, ledning och styrning för att genomföra effektiva inspektioner med god kvalitet och arbetar ständigt med att kvalitetssäkra, utveckla och effektivisera inspektionsverksamheten.

Samordning av händelsestyrd tillsyn

Vi har inrättat en ny organisatorisk enhet som samordnar den händelsestyrda tillsynen. Samordningen hjälper oss att hantera ärenden enhetligt i hela landet och den ger förutsättningar att utveckla och sprida de effektivaste arbetssätten.

Den samordnande enheten arbetar med att

- ta emot och genomföra initial hantering av tips, anmälningar om allvarliga olyckor eller tillbud, framställan från skyddsombud och begäran från arbetsgivare om att häva skyddsombudsstopp
- utveckla handläggningen av den händelsestyrda tillsynen
- fördela de ärenden som ska handläggas vidare till inspektionsenheterna
- avsluta de ärenden som inte ska handläggas vidare.

Arbetsmiljöverket håller på att ta fram en ny portal för tipsanmälan på vår webbplats. Syftet är att vi ska få in rätt information på ett enhetligt sätt för att underlätta vår handläggning. Det kommer att effektivisera vårt arbete, eftersom vi kommer att få in tillräcklig och relevant information. Vi kommer också att kunna arbeta mer träffsäkert och enhetligt med tips.

Utstationering

Vi har effektiviserat vår kontroll av utstationerade arbetstagare. Vi har förtydligat rollerna i vår utstationeringsprocess, utvecklat och fört in tekniskt stöd, upprättat förenklade rutiner för handläggning och utbildat inspektörer. Vi har också frigjort tid för fler inspektioner genom att låta särskilda handläggare göra eventuellt efterarbete som följer på kontrollerna i stället för att samtliga inspektörer utför den arbetsuppgiften.

Oanmälda inspektioner

Vi genomförde under 2022 en riktad tillsynsinsats med oanmälda inspektioner inom näringsgrenar med särskilt riskfyllda miljöer. Oanmälda inspektioner är ett sätt att komplettera och utöka antalet inspektioner, eftersom våra inspektörer kan inspektera arbetsställen som de till exempel passerar på sin restid eller som ligger samlade geografiskt. Genom att koncentrera dem till särskilda riskmiljöer ökar vi samtidigt effektiviteten i tillsynen.

Oanmälda inspektioner har ett särskilt syfte och ska inte ersätta föranmälda inspektioner som är vårt normala arbetssätt. Vid en föranmäld inspektion är det viktigt att kunna träffa såväl arbetsgivare som representanter för skyddsorganisationen.

Tid per inspektion

Vi planerar utifrån nyckeltal samt följer upp och analyserar den tid vi lägger ner på olika typer av inspektioner. Vi har under de senaste åren utvecklat denna del av styrningen och det är avgörande för effektiviteten att vi hittar rätt balans mellan den tid som läggs på varje inspektion och det antal arbetsställen som vi når ut till.

Utveckling av systemstöd

Vi arbetar efter principen att digitala systemstöd ska användas så att inspektören kan arbeta med de arbetsuppgifter som bara inspektören kan utföra. Vi eftersträvar kontinuerligt att identifiera tidstjuvar och manuella arbetsmoment som kan ersättas av digitala arbetssätt eller som kan digitaliseras. Digitalisering kommer att effektivisera vår tillsyn och ett utvecklingsarbete pågår. Parallellt med att ny teknik tillförs utvecklar vi även våra arbetssätt som ett ytterligare led i effektiviseringen.

Inspektionsmetoder

Under pandemin behövde våra inspektörer arbeta på distans på grund av den höga smittrisken. Vi tog tillvara ny teknik och utvecklade arbetssätt för att kunna genomföra inspektioner på distans. Vi är nu tillbaka i ett läge där en majoritet av våra inspektioner görs på plats hos arbetsgivarna.

Vi tar dock med oss erfarenheter och lärdomar från distansinspektionerna och har förbättrat och utvecklat vårt arbetssätt. Under det gångna året genomförde vi inspektioner på distans, både inom planerad och händelsestyrd tillsyn. Vi gjorde det dels när det var nödvändigt på grund av pandemin, dels när vi bedömde att det var lämpligt.

Genom att använda distansinspektioner när det är lämpligt och rättssäkert kan vi frigöra tid för inspektörerna att prioritera fysiska besök på arbetsställen där arbetsmiljöriskerna är som störst. Vi kommer att fortsätta att följa upp och utvärdera metoderna för distansinspektioner som en del i vårt långsiktiga arbete med att effektivisera tillsynen och öka antalet inspektioner.

Resultat

Ett sätt att mäta vår produktivitet på är antalet förrättningar per heltidsarbetande inspektör. Detta mått ökade under 2022 till 98 jämfört med 67 under 2021. Även antalet förrättningar ökade till cirka 24 000 under 2022 jämfört med cirka 17 900 under 2021.

Vi kan även se att produktivetsmåttet under perioden september–december 2022 låg på 119 vilket kan jämföras med 107 för hela 2019. Eftersom 2019 var ett år som inte berördes av pandemin bedömer vi resultatet för september–december 2022 som positivt.

Den avklingande pandemin är en del i utvecklingen men resultatet återspeglar också våra åtgärder för att öka effektiviteten och antalet inspektioner.

Återrapporterade regeringsuppdrag 2022

Följande regeringsuppdrag har vi rapporterat utanför årsredovisningen under 2022:

- Uppdrag att redogöra för hur belastningsskador i rygg, höfter och knän kan förebyggas, oktober 2022
- Informationssäkerhet, mars 2022
- Indikatorer för arbetsmiljöns utveckling, maj 2022
- Hantering enligt förordning om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet (2018:1404), maj 2022
- Regional skyddsombudsverksamhet 2021, maj 2022.

Övriga redovisningar

Vi har också redovisat vårt miljöledningsarbete till Naturvårdsverket enligt miljöledningsförordningen.

Ekonomisk översikt

Verksamhetens finansiering

Det tilldelade förvaltningsanslaget för 2022 uppgick till 746,0 miljoner kronor (mnkr) vilket är en ökning med 80,7 mnkr jämfört med 2021. Förvaltningsanslaget hade ett ingående överföringsbelopp (sparande) på 9,4 mnkr. Arbetsmiljöverket har inte förbrukat hela årets tilldelade förvaltningsanslag utan har nu ett utgående anslagssparande om 31,4 mnkr. Det är 9,0 mnkr mer än vi får behålla så dessa medel kommer att återbetalas.

Intäkter av anslag utgjorde 99 procent av intäkterna för 2022. Övriga intäkter utgjordes främst av bidragsintäkter. Totalt uppgick intäkter av anslag till 733,8 mnkr vilket är en ökning med 52,0 mnkr jämfört med 2021.

Verksamhetens intäkter av bidrag uppgick till 2,1 mnkr vilket är en minskning med 2,6 mnkr jämfört med 2021. Intäkter av avgifter har ökat med 0,2 mnkr jämfört med 2021 och uppgår 2022 till 0,9 mnkr. Av intäkterna avser 0,7 mnkr den särskilda informationsverksamheten vilket är en ökning med 0,1 mnkr.

Verksamhetens kostnader

De totala kostnaderna för verksamheten uppgick till 737,6 mnkr vilket är en ökning med 50,4 mnkr jämfört med 2021.

Personalkostnaderna har ökat med 24,7 mnkr medan lokalkostnaderna har ökat med 2,1 mnkr. Ökade personalkostnader förklaras främst av rekrytering av 55 nya inspektörer där 35 har förstärkt arbetet mot arbetslivskriminalitet. De ökade lokalkostnaderna beror främst på uppräknad hyra och ökade kostnader för lokalvård.

Övriga driftkostnader har ökat med 25,3 mnkr jämfört med 2021, vilket främst förklaras av ökade satsningar på olika informationskampanjer men också av ett ökat resande.

Transfereringar

Transfereringarna utgörs till största delen av bidrag till de centrala arbetstagarorganisationerna LO, Saco, TCO och Svenska hamnarbetarförbundet för deras arbete med den regionala skyddsombudsverksamheten (RSO). Under 2022 uppgick dessa bidrag till 111,2 mnkr, varav 19,6 mnkr var slutbetalningar för 2021 års verksamhet.

En annan del av transfereringarna utgörs av bidrag till arbetsmarknadens parter enligt förordning (2018:1404) om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet.

Efter ansökan har totalt 1,2 mnkr av tillgängliga 4,5 mnkr utbetalats. Under året har också 0,2 mnkr av förra årets bidragsutbetalningar återbetalats från mottagarna.

I transfereringarna ingår också utbetalningar av bidrag till de åtta myndigheter som tillsammans med Arbetsmiljöverket samarbetar kring metodutveckling för myndighetsgemensam kontroll för att motverka fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet, i enlighet med uppdrag A2021/00085/ARM. Under året har 25,5 mnkr utbetalats. Återbetalning av sammanlagt 3,0 mnkr har gjorts från fyra av dessa myndigheter avseende ej förbrukade bidrag för 2021.

Tabell 31. Regional skyddsombudsverksamhet (Belopp i tkr).

	Regional skyddsombudsverksamhet			Standardiseringsverksamhet			Totalt		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Beviljade bidrag	110 500	110 500	110 500	1 300	1 500	1 500	111 800	112 000	112 000
Utbetalat									
LO	83 356	83 766	83 760	1 000	1 000	1 160	84 356	84 766	84 920
TCO	17 050	20 342	20 345	260	190	260	17 310	20 532	20 605
Saco	9 893	6 191	6 195	40	0	80	9 933	6 191	6 275
SHF	200	165	200	0	0	0	200	165	200
Återbetalning av ej förbrukade medel	0	-85	0	-620	-848	-87	-620	-933	-87
Summa	110 499	110 379	110 499	680	342	1 413	111 179	110 721	111 913

Källa: UBW

Avgiftsbelagd verksamhet

Arbetsmiljöverkets avgiftsbelagda verksamhet utgörs i huvudsak av den särskilda informationsverksamheten. Omsättningen i denna verksamhet uppgick under året till 0,7 mnkr vilket är en ökning med 0,1 mnkr jämfört med 2021.

Resultatet för året blev 0 mnkr och det ackumulerade resultatet i verksamheten uppgår till 0 mnkr.

Arbetsmiljöverkets övriga intäkter av avgifter uppgick under året till 0,1 mnkr.

Tabell 32. Intäkter och kostnader samt resultat i den särskilda informationsverksamheten (Belopp i tkr).

Uppdragsverksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2020	+/- 2021	Budget Intäkter*	Utfall Intäkter	Budget Kostnader*	Utfall Kostnader	Budget Över-/underskott*	Utfall Över-/underskott	UB Över-/underskott
Särskild informationsverksamhet	3	-3	1 100	721	1 100	721	0	0	0
Summa	3	-3	1 100	721	1 100	721	0	0	0

Källa: UBW

* Budget enligt regleringsbrev för 2022.

Tabell 33. Särskild informationsverksamhet jämförelse 2020–2022 (Belopp i tkr).

	2022	2021	2020
Intäkt av avgifter	721	608	911
Kostnader	-721	-611	-911
Över-/underskott	0	-3	0
Ack. resultat	0	0	3

Källa: UBW

Kostnader och intäkter fördelade på verksamhetsområde (Belopp i tkr)

Verksamhetsområde	2022	2021	2020	2019	2018
Analys					
Intäkter av anslag	47 105	40 050	37 357	37 721	46 180
Andra intäkter än anslag	585	2 333	838	1 747	1 200
Summa intäkter	47 689	42 383	38 196	39 468	47 379
Kostnader	47 689	42 383	38 196	39 468	47 379
Regler					
Intäkter av anslag	90 901	90 023	84 228	88 604	86 149
Andra intäkter än anslag	1 491	1 224	644	223	859
Summa intäkter	92 392	91 248	84 873	88 827	87 008
Kostnader	92 392	91 248	84 873	88 827	87 008
Kommunikation					
Intäkter av anslag	70 503	56 579	53 039	38 121	34 673
Andra intäkter än anslag	793	1 657	4 088	5 759	7 175
Summa intäkter	71 296	58 237	57 127	43 881	41 848
Kostnader	71 296	58 239	57 127	43 881	41 586
Inspektion					
Intäkter av anslag	525 321	495 169	481 106	474 905	464 741
Andra intäkter än anslag	914	190	1 051	454	1 305
Summa intäkter	526 236	495 359	482 157	475 359	466 046
Kostnader	526 236	495 359	482 157	475 359	466 046
Totalt					
Intäkter av anslag	733 830	681 821	655 731	639 351	631 743
Andra intäkter än anslag	3 783	5 405	6 622	8 183	10 538
Summa intäkter	737 613	687 226	662 352	647 534	642 281
Summa kostnader	737 613	687 228	662 352	647 534	642 019

Sammanställning över väsentliga uppgifter (Belopp i tkr)

	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	35 000	54 800	54 800	54 800	48 000
Utnyttjad	18 520	19 045	28 118	27 302	24 717
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	60 000	60 000	60 000	60 000	57 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	859	0	0	0	0
Räntekostnader	0	0	3	156	260
Avgiftsintäkter					
- beräknat belopp enligt regleringsbrevet	1 100	1 100	3 000	6 000	7 000
- utfall (inkl. övriga intäkter)	857	692	1 019	5 018	7 196
Ej disponibla intäkter	-	-	-	-	-
Anslagskredit					
Beviljad	23 626	20 858	19 757	19 036	18 927
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande	39 945	19 130	25 858	32 643	12 940
Bemyndiganden					
Tilldelade bemyndiganden	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Varav gjorda åtaganden	19 597	19 597	19 596	19 970	19 970
Personal					
Årsarbetskrafter	633	606	585	600	622
Medelantal anställda ¹	641	630	609	634	639
Driftkostnad					
Per årsarbetskraft	1 150	1 116	1 114	1 059	1 015
Kapitalförändring					
Årets	0	-3	0	0	262
Balanserad	0	3	3	3	-259

1) Beräknat som ett medelvärde av fyra mättidpunkter.

Resultaträkning

(Belopp i tkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		733 830	681 821
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	857	692
Intäkter av bidrag	2	2 065	4 695
Finansiella intäkter	3	861	18
Summa intäkter		737 613	687 226
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-589 345	-564 623
Kostnader för lokaler	5	-38 122	-35 972
Övriga driftkostnader	6	-100 767	-75 448
Finansiella kostnader	7	-224	-20
Avskrivningar och nedskrivningar		-9 155	-11 165
Summa kostnader		-737 613	-687 228
Verksamhetsutfall		0	-3
Transfereringar	8		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		134 915	124 803
Lämnade bidrag		-134 915	-124 803
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	9	0	-3

Balansräkning

(Belopp i tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	10		
Balanserade utgifter för utveckling		1 769	3 293
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		39	253
Summa Immateriella anläggningstillgångar		1 808	3 545
Materiella anläggningstillgångar	11		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		2 257	3 553
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		14 451	12 183
Summa Materiella anläggningstillgångar		16 708	15 736
Varulager m.m.	12		
Varulager och förråd		359	632
Summa Varulager m.m.		359	632
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		182	77
Fordringar hos andra myndigheter	13	7 780	6 561
Övriga kortfristiga fordringar		39	22
Summa Kortfristiga fordringar		8 000	6 661
Periodavgränsningsposter	14		
Förutbetalda kostnader		15 497	12 398
Summa Periodavgränsningsposter		15 497	12 398
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	15	-23 708	-5 139
Summa Avräkning med statsverket		-23 708	-5 139
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16	106 320	92 820
Summa Kassa och bank		106 320	92 820
Summa tillgångar		124 983	126 652
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	17		
Balanserad kapitalförändring		0	3
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	0	-3
Summa Myndighetskapital		0	0
Avsättningar	18		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		2 775	1 812
Övriga avsättningar		10 280	9 161
Summa Avsättningar		13 055	10 973
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	18 520	19 045
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	20	17 239	16 413
Leverantörsskulder		15 967	19 024
Övriga kortfristiga skulder	21	9 241	8 527
Summa Skulder m.m.		60 968	63 010
Periodavgränsningsposter	22		
Upplupna kostnader		50 387	52 201
Oförbrukade bidrag		573	468
Summa Periodavgränsningsposter		50 961	52 670
Summa kapital och skulder		124 983	126 652
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (Belopp i tkr)	Not	Ingående överförings- belopp	Årets till- delning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv 2:1 Arbetsmiljöverket Anslagspost 1. Förvaltnings- kostnader (ram)	23	9 433	747 550	-1 500	0	755 483	-724 122	31 361
Anslagspost 2. Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet (ram)	24	8 418	40 000		-8 418	40 000	-33 536	6 464
Anslagspost 3. Medel för statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (ram)	25			1 500		1 500	-200	1 300
2:6 Regional skydds- ombudsverksamhet Anslagspost 1. Medel för regional skyddsombuds- verksamhet (ram)		1 279	112 000		-1 279	112 000	-111 179	821
Summa anslag		19 130	899 550	0	-9 697	908 983	-869 037	39 945

Redovisning av bemyndiganden

Anslag/ Anslagsbenämning (Belopp i tkr)	Not	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden fördelning per år			
					2023	2024	2025	2026
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv 2:6 Arbetsmiljöverket anslagspost 1. Medel för regional skyddsombuds- verksamhet (ram)		20 000	19 597	19 597	19 597			

Kommentarer till anslagsredovisningen**Anslag 14.2:1, ap.1**

Regleringsbrev 2021-12-16, anslaget 14:2:1 ap.1.
tilldelade medel 747 550 tkr. Ingående
överföringsbelopp från 2021, 9 433 tkr.

Ändrat regleringsbrev 2022-06-30, anslaget 14:2:1 ap.1.
tilldelade medel 746 050 tkr. 1 500 tkr omdisponerat
till anslaget 14:2:1 ap.3

Anslag 14.2:1, ap.2

Regleringsbrev 2021-12-16, anslaget 14:2:1 ap.2.
Tilldelade medel 40 000 tkr.

Anslag 14.2:1, ap.3

Ändrat regleringsbrev 2022-06-30, anslaget 14:2:1 ap.3.
Tilldelade medel 1 500 tkr. Omdisponerat från anslaget
14:2:1 ap.1.

Anslag 14.2:6, ap.1

Regleringsbrev 2021-12-16, anslaget 14:2:6 ap.1.
Tilldelade medel 112 000 tkr.

Finansiella villkor i regleringsbrev avseende budgetår 2022**Anslag 14.2:1, ap.2**

Arbetsmiljöverket ska betala ut 4 500 tkr enligt
förordningen (2018:1404) om statsbidrag till
arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte
och samverkan med myndigheter i syfte att motverka
brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet. Medel
som inte används ska återbetalas till Arbetsmiljöverket.
Arbetsmiljöverket ska senast den 19 maj 2023 till
Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet)
lämna en sammanställning av de redovisningar som
lämnats enligt 13 § i förordningen.

Under året har 1 204 tkr utbetalats.

Övriga medel får användas efter särskilt regeringsbeslut.

Regeringsbeslut A2022/00333 2022-02-24

För uppdragets genomförande får medel användas
under 2022 från utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och
arbetsliv, anslag 2:1 Arbetsmiljöverket, anslagsposten
2 Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet.
Arbetsmiljöverket får använda 10 000 tkr.
Arbetsmiljöverket ska senast den 31 mars 2022
betala ut 6 500 tkr till Polismyndigheten,
6 000 tkr till Skatteverket, 3 000 tkr vardera
till Ekobrottsmyndigheten och Migrationsverket,
2 000 tkr vardera till Arbetsförmedlingen,
Jämställdhetsmyndigheten och Försäkringskassan och
1 000 tkr till Åklagarmyndigheten. Arbetsmiljöverket
ska meddela mottagande myndigheter hur ej förbrukade
medel ska återbetalas till Arbetsmiljöverket.

Under året har 25 500 tkr utbetalats.

Anslag 14.2:1, ap.3

Arbetsmiljöverket ska betala ut 1 500 tkr enligt
förordningen (2021:950) om statsbidrag för information
och rådgivning om skydd för personer som rapporterar
om missförhållanden. Medel som inte används ska
återbetalas till Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket
ska senast den 1 juni 2023 till Regeringskansliet
(Arbetsmarknadsdepartementet) lämna en
sammanfattande redogörelse för vad bidragen har
använts till och, om möjligt, ge en samlad bedömning
av bidragets effekter i förhållande till dess syfte enligt
15 § i förordningen.

Under året har 200 tkr utbetalats.

Anslag 14.2:6, ap.1

Arbetsmiljöverket ska betala ut högst 110 500 tkr
efter rekvisition från de centrala arbetstagar-
organisationerna (LO, TCO och Saco) och Svenska
Hamnarbetareförbundet för den regionala
skyddsombudsverksamheten.

Under året har 110 499 tkr utbetalats.

Arbetsmiljöverket ska betala ut högst 1 500 tkr efter
rekvisition från de centrala arbetstagarorganisationerna
(LO; TCO och Saco) för stöd till deras deltagande i
standardiseringsverksamheten.

Under året har 1 300 tkr utbetalats.

Bemyndiganden**Anslag 14.2:6, ap.1**

Arbetsmiljöverket får under år 2022 besluta om den
del av den regionala skyddsombudsverksamheten som
medför utgifter för år 2023.

Anslagskredit

Anslag 14:2:1, ap.1
23 626 tkr

Arbetsmiljöverket har inte överskridit tilldelad
anslagskredit.

Tilläggsupplysningar och noter

1 Allmänt

Arbetsmiljöverkets bokföring följer god redovisningssed och förordning (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna. Maskinella avrundningar kan ge mindre differenser vid manuella summeringar

2 Kommentarer till resultatredovisningen

UBW: ekonomisystem. Brytdag 2023-01-05
 UBW: tidredovisning. Brytdag 2022-12-31
 Primula: lön. Brytdag 2022-12-31

3 Tillämpade redovisningsprinciper

3.1 Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Beloppen redovisas som periodavgränsningsposter i de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställt brytdag 2023-01-05 eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

3.2 Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp som överstiger 50 tkr.

3.3 Värdering av anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

All anskaffning med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp redovisas som anläggningstillgång.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningar påbörjas den månad då tillgången tagits i bruk i avsedd verksamhet.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- byggnadsinventarier, 3–7 år
- förbättringsutgifter på annans fastighet, 3–7 år
- kontorsmöbler, 7 år
- datorer och kringutrustning, 3–4 år
- kontorsmaskiner, 4 år.

Immateriella anläggningstillgångar

Som immateriella anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser och rättigheter för dataprogram samt egenutvecklade it-system om den beräknade livslängden överstiger tre år. För förvärvade licenser och rättigheter ska anskaffningsvärdet uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp och för egenutvecklade it-system ska utvecklingsutgifterna uppgå till minst 300 tkr.

Immateriella anläggningstillgångar skrivs av från och med den månad programvaran/systemet tas i bruk. Avskrivningstiden är fem år.

3.4 Varulager

Lager av informationsprodukter

Lagret av informationsprodukter har värderats enligt FIFO-principen.

Anskaffningsvärdet för artikelgruppen Regler (föreskrifter med mera) har reducerats för inkurans enligt följande:

- regler äldre än tre år och med en omsättning mindre än 10 procent av lagersaldot avskrivs helt.
- regler äldre än tre år med inleverans under året och med en omsättning mindre än 5 procent av lagersaldot avskrivs helt.

Övriga regler tas upp till hela anskaffningsvärdet och övriga diverse produkter (pärmar med mera) tas upp till hela anskaffningsvärdet.

3.5 Leasing

Arbetsmiljöverket leasar förmånsbilar till i huvudsak inspektörer inom inspektionsverksamheten. Arbetsmiljöverket har sedan 2020 avtal med Leaseplan AB och Arento AB

om leasing av förmånsbilar. Avtalen har klassificerats som operationell leasing.

Framtida leasingavgifter enligt avtalen uppgick vid utgången av 2022 till 10 974 tkr inklusive ej avdragsgill moms. Det är minskning med 22 procent jämfört med föregående år. Totalt leasades 135 bilar vid utgången av 2022. Under året har 38 kontrakt löpt ut och 28 nya kontrakt tecknats.

Tabell 34. Framtida leasingavgifter förmånsbilar (belopp i tkr).

År	2022-12-31	2021-12-31
1	7 302	8 201
2-3	3 672	5 946

Källa: Leasplan AB, Arento AB

4 Förändrade redovisningsprinciper

Inga förändrade redovisningsprinciper under 2022.

5 Ekonomiskt mål för den avgiftsfinansierade verksamheten

För den särskilda informationsverksamheten gäller enligt regleringsbrevet att denna får finansieras med avgifter i lämplig omfattning med hänsyn till syftet med verksamheten.

6 Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Tabell över sjukfrånvaron finns under avsnittet *Kompetensförsörjning*.

7 Uppgifter om ledande befattningshavare enligt 7 kap 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

I tabell 35 redovisas uppgifter om ledande befattningshavare och ledamöterna i Arbetsmiljöverkets insynsråd. I de redovisade beloppen ingår skattepliktiga ersättningar så som löner, arvoden samt skattepliktiga förmåner utbetalda under 2022. Dessutom redovisas uppgifter om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Tabell 35. Ersättningar till ledande befattningshavare.

Ersättningar och andra uppdrag 2022	Belopp, kr
Erna Zelmin , generaldirektör	1 485 705
Pia Blank Thörnroos T.o.m. 2022-06-26.	9 600
Ciczie Weidby Ledamot i insynsrådet för MYNAK	10 700
Johan Andersson , Ledamot i insynsrådet för MYNAK	11 500
Saila Quicklund Ledamot i Polismyndighetens insynsråd (riks + region Nord)	11 500
Johan von Sydow Ledamot i insynsrådet för Folkhälsomyndigheten	9 600
Miia Vuolama fr.o.m. 2022-08-15	1 900
Mattias Dahl fr.o.m. 2022-08-15 Styrelseledamot AFA-sjuk AB Styrelseledamot AFA-trygg AB Styrelseledamot AFA-liv AB Styrelseledamot Kollektivavtalsinformation Sverige AB Styrelseledamot Collectum AB Styrelseledamot Fora AB Styrelseledamot SN Process AB Styrelseledamot Svenskt Näringsliv Service AB	0
Irene Wennemo fr.o.m. 2022-08-15 Generaldirektör Medlingsinstitutet Ordförande Vetenskapsrådet	1 900
Torbjörn Johansson fr.o.m. 2022-08-15 Styrelseledamot Afa Försäkring Styrelseledamot Fora AB	0
Jan Gulliksen Styrelseledamot Sveriges Radio AB Styrelseledamot Karlstads universitet Styrelseledamot Gulliksen Consulting AB Ledamot i Voksenåsen AS	9 200

Källa: Primula

Noter (Belopp i tkr)

1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
	Avgiftsbelagd verksamhet		
	Offentligrättslig verksamhet		
	Övriga offentligrättsliga avgifter	0	1
	Uppdragsverksamhet		
	Avgiftsbelagd informationsverksamhet	721	608
	Övriga intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	136	83
	Totalt Intäkter av avgifter och andra ersättningar	857	692
2	Intäkter av bidrag	2022	2021
	Bidrag från annan myndighet	1 541	2 363
	Bidrag från EU	0	1 828
	Bidrag från övriga organisationer	524	504
	Summa	2 065	4 695
	Bidrag från annan myndighet består dels av 512 tkr för uppdraget att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidal prevention samt 300 tkr avseende uppdraget att ta fram en strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken. Posten består också av bidrag avseende arbetsmarknadsstöd utbetalda av Arbetsförmedlingen samt kompensation för sjuklönekostnader utbetalda av Försäkringskassan. Posten Bidrag från EU bestod 2021 av ett bidrag till ett nordiskt och baltiskt samarbetsprojekt med fokus på gränsöverskridande samarbete för att motverka odeclarerat arbete. Projektet avslutades under 2021. Posten Bidrag från övriga organisationer består av bidrag från norska staten avseende nordiska expertgruppen (NEG).		
3	Finansiella intäkter	2022	2021
	Ränteintäkt på räntekonto i Riksgäldskontoret	859	0
	Övriga finansiella intäkter	2	18
	Summa	861	18
	Ränteintäkten på räntekonto i Riksgäldskontoret uppgick 2021 till 0 kr med anledning av att räntan på räntekonto varit 0 % under hela 2021. Från och med maj 2022 är räntan inte längre 0%.		
4	Kostnader för personal	2022	2021
	Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-365 556	-351 620
	<i>Varav arvoden till insynsråd och annan ej anställd personal</i>	-66	-59
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter	-115 291	-108 822
	Premier för avtalsförsäkringar m.m.	-65 933	-64 511
	Övriga personalkostnader	-42 565	-39 670
	Summa	-589 345	-564 623

Noter (Belopp i tkr)

5	Kostnader för lokaler	2022	2021
	Lokalhyror	-32 718	-31 852
	Övriga lokalkostnader	-5 404	-4 120
	Summa	-38 122	-35 972
6	Övriga driftkostnader	2022	2021
	Tjänster, utomstatliga	-52 544	-34 738
	Tjänster, inomstatliga	-5 918	-3 016
	Skatter	-2 135	-1 477
	Leasingavgifter	-11 617	-11 739
	Datatjänster	-15 071	-13 497
	Resekostnader	-3 354	-319
	Telefoni	-2 969	-3 007
	Tryckning av publikationer samt pappersvaror	-19	-757
	Övrigt	-7 141	-6 898
	Summa	-100 767	-75 448
	Kostnaden för köpta utomstatliga tjänster är betydligt högre 2022 jämfört med 2021, mycket på grund av ökade satsningar på olika informationskampanjer t.ex. inom A-krim med ca 2 300 tkr och nollvisionen med ca 12 700 tkr.		
7	Finansiella kostnader	2022	2021
	Räntekostnad på avistalån i Riksgäldskontoret	-161	0
	Kostnadsränta övriga inomstatliga utom Riksgäldskontoret	-30	-11
	Räntekostnader utomstatliga	-9	0
	Övriga finansiella kostnader	-23	-10
	Summa	-224	-20
	Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret uppgick 2021 till 0 kr med anledning av att räntan på avistalån och räntekonto varit 0 % under nästan hela 2021. Från och med maj 2022 är räntan inte längre 0%.		
8	Transfereringar	2022	2021
	Finansierat via anslag		
	Medel för regional skyddsombudsverksamhet	-111 179	-110 721
	Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet	-23 536	-14 082
	Medel för statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden	-200	0
	Summa	-134 915	-124 803
	Anslagna medel för transfereringar för arbete mot arbetslivskriminalitet har ökat från 22 500 tkr 2021 till 30 000 tkr 2022. Av anslagna medel har 6 464 tkr inte förbrukats. Det beror dels på att årets utbetalningar av bidrag till arbetsmarknadens parter endast uppgått till 1 204 tkr av tillgängliga 4 500 tkr. Dels har återbetalningar av 2021 års medel gjorts från andra myndigheter med 3 014 tkr samt med 154 tkr från andra bidragsmottagare.		
	Medel för statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden är nytt för 2022 och endast 200 tkr har ansökts och utbetalats av tillgängliga 1 500 tkr.		

Noter (Belopp i tkr)

9	Årets kapitalförändring	2022	2021
	Avgiftsfinansierad informationsverksamhet, årets resultat	0	-3
	Summa	0	-3
10	Immateriella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
	Balanserade utgifter för utveckling		
	IB anskaffningsvärde	36 435	36 324
	Årets anskaffningar	0	111
	UB anskaffningsvärde	36 435	36 435
	IB ack. avskrivningar	-33 143	-31 411
	Årets avskrivningar	-1 523	-1 732
	UB ack. avskrivningar	-34 666	-33 143
	Bokfört värde	1 769	3 293
	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	IB anskaffningsvärde	21 196	21 196
	Årets anskaffningar	0	0
	UB anskaffningsvärde	21 196	21 196
	IB ack. avskrivningar	-20 943	-20 603
	Årets avskrivningar	-214	-340
	UB ack. avskrivningar	-21 157	-20 943
	Bokfört värde	39	253

Noter (Belopp i tkr)

11	Materiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	IB anskaffningsvärde	11 435	11 435
	Årets anskaffningar	0	0
	UB anskaffningsvärde	11 435	11 435
	 IB ack. avskrivningar	 -7 882	 -6 173
	Årets avskrivningar	-1 296	-1 709
	UB ack. avskrivningar	-9 178	-7 882
	 Bokfört värde	 2 257	 3 553
	 Maskiner, inventarier, installationer med mera		
	IB anskaffningsvärde	69 999	68 025
	Årets anskaffningar	8 390	1 974
	Årets utrangeringar	-376	0
	UB anskaffningsvärde	78 013	69 999
	 IB ack. avskrivningar	 -57 817	 -50 433
	Årets avskrivningar	-6 121	-7 383
	Årets utrangeringar	376	0
	UB ack. avskrivningar	-63 562	-57 817
	 Bokfört värde	 14 451	 12 183
12	Varulager med mera	2022-12-31	2021-12-31
	Varulager	359	632
	Varulagret består av tryckta föreskrifter till försäljning.		
13	Fordringar hos andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
	Mervärdesskattefordran	7 612	6 511
	Övriga fordringar	168	50
	Summa	7 780	6 561

Noter (Belopp i tkr)

14	Periodavgränsningposter	2022-12-31	2021-12-31
	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyror	9 755	8 785
	Datatjänster	3 138	2 983
	Förutbetalda leasingavgifter (förmånsbilar)	56	152
	Övriga förutbetalda kostnader	2 548	478
	Summa	15 497	12 398
	Den stora ökningen av övriga förutbetalda kostnader förklaras i huvudsak av en stor faktura avseenden informationskampanj i januari 2023 på 1 600 tkr.		
15	Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	3 432	419
	Redovisat mot anslag	144 915	132 303
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande konto	-141 265	-129 289
	Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	7 083	3 432
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-9 433	-18 706
	Redovisat mot anslag	724 122	674 554
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-746 050	-665 281
	Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-31 361	-9 433
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	861	1 094
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-291	-233
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	570	861
	Summa avräkning med statsverket	-23 708	-5 139
16	Behållning/kredit räntekonto i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
	Behållning på räntekonto i RGK	106 320	92 820
	Beviljad räntekontokredit för år 2022 är 60 000 tkr.		

Noter (Belopp i tkr)

17 Myndighetskaptal	2022-12-31			
	Bal. Kap. Anslags- fin. verks.	Bal. Kap. Avgifts- fin. verks.	Kapitalförändring enligt RR	Summa
Föregående års UB	0	3	-3	0
A Ingående balans	0	3	-3	0
Föregående års kapitalförändring	0	-3	3	0
Årets kapitalförändring			0	0
B Summa årets förändring	0	-3	3	0
C Utgående balans	0	0	0	0

18 Avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
Pensioner		
Ingående avsättning	1 812	2 259
Årets pensionskostnad	1 787	777
Årets pensionsutbetalningar	-824	-1 224
Utgående avsättning för pensioner	2 775	1 812
Under året har 8 beslut om delpension fattats.		
Övriga avsättningar		
Lokala omställningsmedel		
Ingående avsättning för lokala omställningsmedel	9 161	8 100
Årets förbrukning	0	0
Årets avsättning	1 119	1 061
Utgående avsättning	10 280	9 161
Under 2023 beräknas inte några omställningsmedel användas.		

19 Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Ingående skuld	19 045	28 118
Lån upptagna under året	8 630	2 087
Årets amorteringar	-9 155	-11 160
Summa lån i Riksgäldskontoret	18 520	19 045
Beviljad låneram	35 000	54 800

20 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	6 775	6 702
Arbetsgivaravgifter	10 161	9 253
Mervärdesskatt	302	459
Summa	17 239	16 413

Noter (Belopp i tkr)

21	Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
	Personalens källskatt	9 209	8 495
	Övriga kortfristiga skulder	32	32
	Summa	9 241	8 527
22	Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	46 388	47 301
	Upplupna löner inkl. sociala avgifter	3 379	4 405
	Övriga upplupna kostnader	620	495
	Summa	50 387	52 201
	Oförbrukade bidrag		
	Inomstatliga bidrag	488	468
	Utomstatliga bidrag	85	0
	Summa	573	468
	Totalt periodiseringsposter	50 961	52 670
	Oförbrukade inomstatliga bidrag avser ett bidrag från Kammarkollegiet vilket kommer att återbetalas under 2023.		
	Oförbrukade utomstatliga bidrag avser ett bidrag från Nordiska ministerrådet som kommer att förbrukas under 2023.		

Anslagsredovisning

23	Anslag 14.2:1, ap.1	2022
	Utgifter i anslagsredovisningen	724 122
	varav redovisat:	
	Intäkter av anslag i resultaträkningen	723 830
	Semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223)	291

Utfallet uppgår till 97,1 % av tilldelat anslag.

24	Anslag 14.2:1, ap.2	2022
	Utgifter i anslagsredovisningen	33 536
	varav redovisat:	
	Intäkter av anslag i resultaträkningen	10 000
	Utbetalda bidrag i avsnittet transfereringar	23 536

Utfallet uppgår till 83,8 % av tilldelat anslag.

Anledningarna till den lägre förbrukningen är flera. Dels har återbetalningar av 2021 års medel gjorts från andra myndigheter med 3 014 tkr, men även andra bidragsmottagare har gjort återbetalningar med 154 tkr. Till detta kommer att årets ansökningar av bidrag från arbetsmarknadens parter endast uppgick till 1 204 tkr av tillgängliga 4 500 tkr.

25	Anslag 14.2:1, ap.3	2022
	Utgifter i anslagsredovisningen	200
	varav redovisat:	
	Intäkter av anslag i resultaträkningen	0
	Utbetalda bidrag i avsnittet transfereringar	200

Utfallet uppgår till 13,3 % av tilldelat anslag.

Anledningen är att endast en ansökan har inkommit vilken också beviljats.

Beslutsmening

Årsredovisning för Arbetsmiljöverket

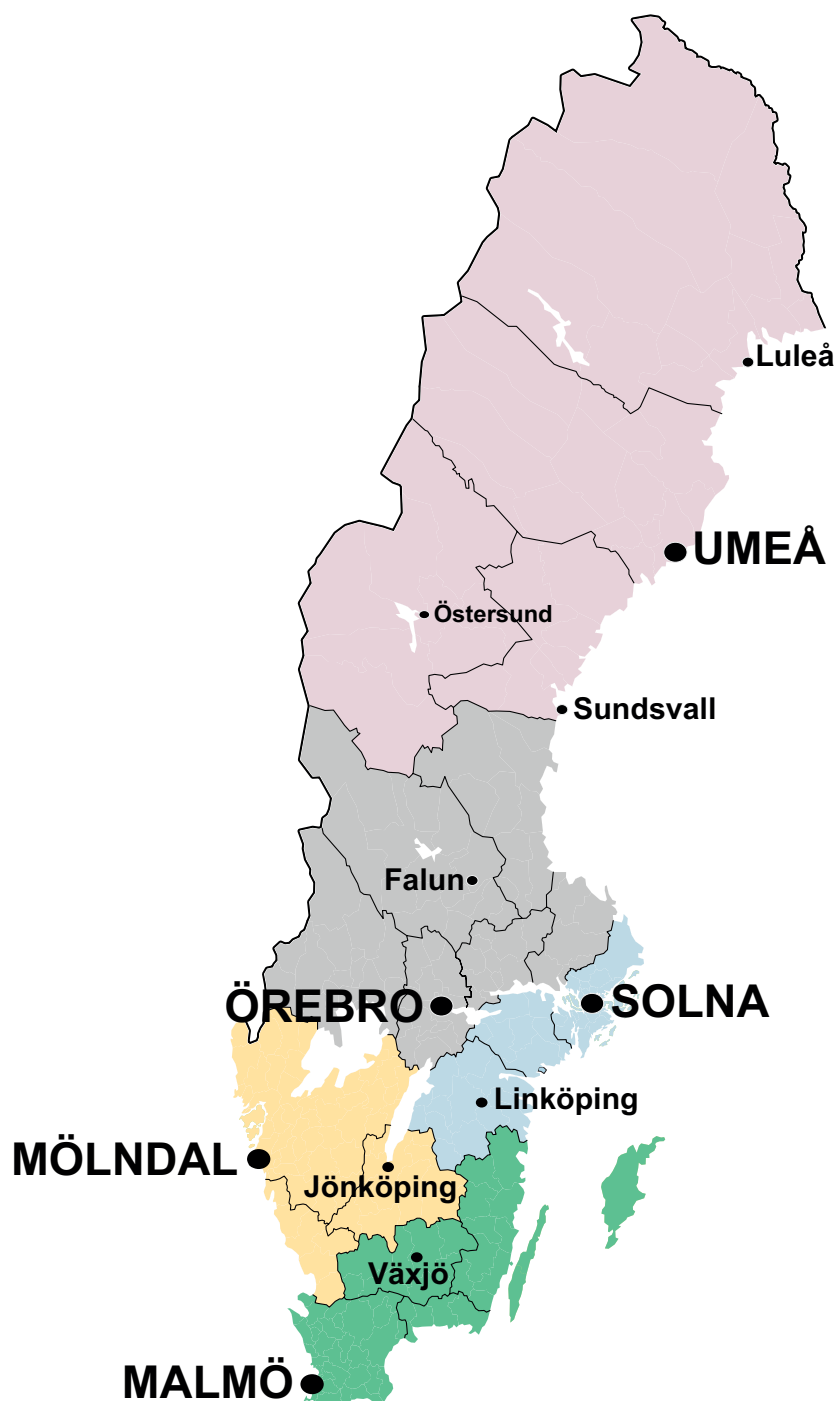
Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Solna 2023-02-21

Erna Zelmin
Generaldirektör

Här finns Arbetsmiljöverket

Vår organisation 2022.

Vår vision:
Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

ARBETSMILJÖ
VERKET